
V
B
J
C
C.R. BIBLIOTHECA
VNIVERSITATIS
CRACOVIENSIS

V
B J
C

EPIGRAMMATA BREVISSIMA,

Partim

DE NOVO CONDITA,

Partim

EX VARIIS POETIS SELECTA, & CORRECTA,

IN POLONICA

TRANSLATA,

In Duas Partes

DIVISA.

1790.

OPUSCULUM SECUNDUM.

WIERSZE KROTKIE,

Częścią

NOWO UŁOZONE,

Częścią

Z ROZNYCH WIERSZOPISOW ZEBRANE, i POPRAWIONE;

NA POLSKIE

PRZEŁOZONE,

Na Dwie Części

PODZIELONE.

1790.

KSIĄZECZKA DRUGA.

BIBLIOTHECA
VNIV. IAGELL.
CRACOVIENSIS

Ad LECTOREM.

Arbitrio ſubmitto tuo mea carmina Lector;
Si mendis parcas, arbiter æquus eris.

Do CZYTELNIKA.

Wierſz moy dam Czytelniku pod ſąd twoy właściwy;
Omyłkom gdy przebaczyſz, będzieſz ſprawiedliwy.

Vel.

Carminis & Vatis fies tunc Lector amicus,
Zoilus, ac Cenſor, ſi neutrius eris.

Inaczey.

Przyiazny będzieſz Wierſzom, i Wierſzopiſowi,
Jeźli oboyga zdanie twe w czym nie obmowi.

Vel.

Quiſquè ſuam labem, licet eſt ſcius, occupat Author,
Qui careat mendis, vix liber usquè patet;
Sed Lectoris ineſt munus: vel tollere menda,
Eſſe vel Authorem, qui ſine labe foret.

Inaczey.

W każdych Kſięgach Piſarza znaydzie ſię nagana,
I każda prawie Kſięga błędem ieſt zmazana.
Lecz błąd taki lub znoſić ma czytelnik miły,
Lub takie piſać Kſięgi, by bez błędow były.

PARS I.

DEUS.

QUidquid habent ventus, tellus, aqua, nubila Cœli,
Hoc habet æternus, nos retinendo, DEUS.

DEUS Optimus, Maximus.

Maximus haud esses, si non Deus Optimus esses;
Optimus esto mihi, Maximus esto Tibi.

Unus DEUS.

Una Fides, unus Dominus, Baptisma stat unum,
Una salus hominis, mors necat omne genus.

Cæsar.

Omnia vincebas, sperabas omnia Cæsar!
Omnia nunc cessant, tu nihil, ecce! manes.

Vel.

Aut nihil, aut Cæsar fieri vis? esto! precamur;
Cùm Cæsar possis, & simul esse nihil.

Monarcha.

Quod Deus in Cœlis, quod sol formosus in astris,
Hoc est in terris quisquè Monarcha suis.

Illecebra mundi.

Pabula principiò mundus meliora propinat,
Sub finem solitus deteriora dare.

Illece-

CZĘŚCI I.

BOG.

Co ma ziemia, powietrze, mgła niebios, bieg wody,
To Bog wieczny ma w sobie dla naszey wygody.

BOG naylepszy, naywiększy.

Naywiększym, i naylepszym iesteś BOZE wszędzie!
Dobroć dla mnie, a wielkość niech dla ciebie będzie.

Jeden BOG.

Jeden BOG, iedna Wiara, iedno iest zbawienie,
Jeden Chrzest, iedna wszelkie śmierć gubi stworzenie

Cesarz.

Wszystkoś zwyciężał Cesarz we wszystkim usałeś!
Teraz wszystko ustało, ty niczem zostałeś.

Inaczey.

Abo nic, abo Cesarz pragniesz bydź? bądź! życzem;
Gdy razem bydź Cesarzem, bydź możesz i niczem.

Jednowładca.

Co słońce na Niebiosach, co BOG może w Niebie,
To w państwie Jednowładca iest rządzcą u siebie.

Powab świata.

Na początku świat lepszy pokarm ofiaruie,
Na końcu potrawami gorszemi częstuie.

Powab

Illecebra Chriſti.

Chriſtus principiò plerumquè propinat amara,
Sub finem ſolitus dulcia mella dare.

Cupiditas.

Criminis eſt etenim radix quæſita cupido,
Perdidit ille fidem, quisquis amavit eam.

Vel.

Ille fidem perdit, qui gazas appetit amplas,
Aurum qui redigit, prodigit ille DEUM.

Quatuor noviſſima.

Hæc quatuor, nè pecces, obſervare memento:
Judicium, mortem tartara, regna poli.

Æternitas.

Tempus in æterno ſuerat, ſemperquè moratur,
Et ſine fine manet, principióquè caret.

Tempus.

Proh ſuperi! quid non homini levis eripit hora?
Vita brevis, parvum tempus, ut umbra fugit.

Vel.

Quid non longa dies, quid non componitis anni?
Sed fugit à vobis hora diurna brevì.

Pòeta inſignis.

Auratum nemo te dicit magne Pòeta!
Aurea namquè tibi muſa lepoſquè fuit.

Ira.

O homo! non iraſcere, tam ſcelus aufuge grande!
Quippe viri quævis ira, brevis furor eſt.

Homo altus, & tacitè loquens.

Vivis homo robuſtus, & altus, quercus ut alta,
Et proſers verbum glandibûs ore minus.

Fama ſervanda.

Omnia ſi perdas, famam ſervare memento!
Fama bonos ſervat, perdit in orbe malos.

Virgo.

Powab Chrystusa.

Chrystus z początku napoy, gorycze podaie,
Na końcu miod naysłodszy napoiem się staie.

Chciwość.

Zrzodłem iest niecnot chciwość zbytecznie szukana,
Kto ią kocha, w nim wiara bywa nadpsowana.

Inaczey.

Kto nazbyt bogactw szuka, ten pozbywa wiary,
Ow zaś BOGA, kto złota nabywa bez miary.

Cztery ostatnie rzeczy.

To czworo, ieźli zgrzeszyć nie masz żadney chęci:
Sąd, śmierć, piekło, i Niebo, miey w żywey pamięci.

Wieczność.

Czas wieczny był na zawsze, iest, i zawsze będzie,
Bez początku, i końca trwa na wieki wszędzie.

Czas.

Przeboga! co człowiek w błahey nie traci godzinie?
Zycie krotkie, czas mały, iako cień przeminie,

Inaczey.

Czego dzień długi, długie lata nie składaią?
Lecz prędko dnia godziny od nich umykaią.

Rymopis sławny.

Nikt nie mowi, Wierszopis żeś iest pozłacany,
Wiersz twoy i żart tak piękny, iak w złoto przybrany

Gniew.

Nie gniewał się człowiecze! gniew każdy człowieka,
Do tego wiedzie, na czas że się krotki wścieka.

Człowiek silny a pocichu mowiący.

Jesteś człowiek wysoki, silny na kształt dęba,
A słowa szczupłe gada, iak żołądź, twa gęba.

Zachowanie sławy.

Choćbyś wszystko utracił, sławę chowaj wszędzie!
Sława dobrych zachowa, a złym zgubą będzie.

Panna.

Virgo.

Cras nequè, tum nec heri, nil eſt in Virgine veri,
Neſcio: quî fieret non bona Virgo, bona.

Eligenda Uxor.

Nubere vis Juvenis? par ut tibi, quære, ſit uxor!
Diſparibus bobus non bene cedit opus.

Venditio argenti ex Altari S. Petri.

Venditur hic pietas, venduntur dogmata Petri,
Aſcendam in Cœlum, nè quoquè vendar ego.

Dignitas.

Quandò quis alta petit, tantò ſedeat magis imus,
Ne, velut ex alto fulmen, in ima cadat.

Horologium ſolare.

Sole ſerenato ſtylus umbram, hæc indicat horam,
Hora ſecuturum quemquè docebit opus.

Tempus.

Tempus præteritum, præſens eſt, atquè futurum,
Ex his temporibus pars quota noſtra manet?

Medicus.

Si bene cum populis eſſet, male ſemper haberes,
Sed male cùm ſit eis, tu bene ſemper habes.

Vel.

Tu curas alios, alii te mox quoquè curant,
Sed tibi cura tui certior eſt aliis.

Dies.

Quid mihi cum ſtellis, aliisquè minoribus aſtris?
Cùm mihi ſol niteat, nil magis hocce nitet.

Mane.

Mane color rebus, faciesquè reducitur orbi,
Mens animisquè redit, corporibusquè vigor.

S. Caſimirus.

Mortuus Angelicè, quia Virginitatis amore,
Plùs caſtis mirus, quàm Caſimirus erat.

Heſpe-

Panna.

Ani dziś, ani iutro, niemaſz w Pannie prawdy,
Niewiem: czymby złą w dobrą zamienić na zawdy

Wybranie żony.

Chceſz ſię żenić Młodzieńcze? ſzukay rowney żony!
Nierowne w iarzmie woły źle orzą zagony.

Przedaż ſrebr z Ołtarza S. Piotra.

Tu pobożność przedaią, i Piotra wyroki,
Bym tam nie był przedany, wſtąpię na obłoki.

Godność.

Im kto wyżey ſię wznoſi, tym niżey niech ſiada,
By nie ſpadł, iak z wyſoka piorun na doł ſpada.

Zegar ſłoneczny.

Słońce iaſne cień znaczy, godzinę znak cienia,
Godzina czas każdemu, do dzieła robienia.

Czas.

Czas przeſzły, teraźnieyſzy, z przyſzłym ſię ogłaſza,
Z tych czaſow ktora czaſu, i gdzie ieſt część naſza?

Lekarz.

Gdy dobrze ludziom bywa, ciebie złe nie miia,
Gdy im źle, tobie dobrze ſzczęście zawſze ſprzyia.

Inaczey.

Ty innych, inni ciebie lécżą; tym ſię wſławiaſz!
Lecz pewniey oni ciebie, niż ty ich, uzdrawiaſz.

Dzień.

Co mi po gwiazdach, na co małe światło tleie?
Gdy mi ſłońce przyświeca nad wſzyſtko iaśnieie.

Poranek.

Przy poranku świat poſłać, rzeczy kſztałt ſwoy maią,
Myśl umysły, a ciała czerſtwość odbieraią.

S. Kazimierz.

Umarł iak Anioł Kaźmierz, cudowny z Imienia,
Był dla niewinnych cudem aż do zadziwienia.

Gwiazda

Heſperus & Phoſporus.

Heſperus inducit tenebras, redditquè ſoporem,
  Phoſporus aſt factus, rurſus utrumquè fugat.

Regina Sueciæ Virgo Chriſtina.

Ingeniô, lingvis, calamô, virtutequè polles!
  Æquivales Virgo pluribus una viris.

Duo lupi S. Ignatii gentilitii.

Romanæ Genti quondam Lupa profuit una,
  Plùs proſunt gemini nunc tibi Roma Lupi.

Quidam immeritus.

Munia geſſiſti, fateor, non infima quæquè,
  Plùs illis debes, ſed minus illa tibi.

Unum ſine altero nihil.

Armento ſine, nil quid & armentarius exſtat,
  Et neutrum prodeſt, ſi manus osquè deeſt.

Superbia.

Faſtus Magnatum ſe prodit corpore toto,
  Sola duntaxat mente tumente latet.

Honores mutant mores.

Mutantur paſſim mores, cùm dantur honores,
  Officioſa placent, obſequioſa jacent.

Pictura artificioſa.

Compreſsis labiis ſi non pinxiſſet Apelles,
  Artificis laudes poſſet imago loqui.

Fidicen.

Tam ſcitè chordas fidium tu tundere nôſti,
  Noveris ut chordis tundere corda magis.

Fraus maxima.

Oeconomus, molitor, braxator, ovilio, ſcriba,
  Fraudibùs innumeris inſidiantur heris.

Doctor utriusquè juris.

Dicitur hic juris Doctor, puto, ſors utriusquè,
  Qui juſtus juſtum jus docet, idquè facit.

Gwiazda wieczorna, i zaranna.

Gwiazda wieczorna ludziom noc i ſen przywodzi,
Zaranna gdy powſtanie; oboie odchodzi.

Krolowa Szwedzka Chryſtyna Panna.

Znaſz ięzyki, kſztałt piora, i dowcip maſz w ſobie,
Równaſz ſię iedna wielom mężom w cnot ozdobie.

Herb S. Ignacego dwey wilſy.

Z iedney niegdyś Wilczycy powſtali Rzymianie,
Dziś z dwoch Wilkow mocnieyſi zoſtali w ſwym ſta-
(nie.

Niektory mniey zaſłużony.

Urzędy, wyznam, miałeś dość znaczne na ſobie,
Więcey ieſteś im winny, lecz mniey one tobie.

Jedno bez drugiego zanic.

Bez trzody, za nic ſtoi człek w paſterſkiey ſzarzy,
A niczem ſą oboie, bez ręki, i twarzy.

Pycha.

Pycha po całym ciele z wierzchu ſię odzywa.
A ſamą myslą wewnątrz dumnie ſię ukrywa.

Honory odmieniaią zwyczaie.

Częſto godność odmienia obyczaiow poſtać,
Woli ktos bydź godnieyſzym, niż poſłuſznym zoſtać

Malowanie ſztuczne.

Gdyby uſta otwarte maluiąc zoſtawił,
Samby obraz Malarza ſztukę wſzędzie ſławił.

Muzyk.

Tak ſztucznie z ſtron twa lutnia głos wdzięczny u-
(kłada,
Ze bardziey do ſerc ludzkich, niż do uſzu wpada.

Zdrada nayswiękſza.

Szafarz, Młynarz, Piwowar, Owczarz, Piſarz baczny
Czynią Panom uſzczerbek przez ſwą zdradę znaczny.

Nauczyciel oboyga prawa.

Tem ſię ma zwać oboyga Nauczyciel prawa,
Kto go uczy ſumiennie, i przy nim obſtawa.

Wyna-

Auctor univerſi.

Auctor naturæ DEUS eſt, naturaquè rerum,
Ergò totius fons & origo DEUS.

Æger.

Ægris proficuam Petri cùm legeris umbram,
Vis tibi, quam medicus, promptior ut ſit ea?

Filius ſimilis Parenti.

Te ſimilem natura tuo facit eſſe Parenti,
At longè virtus, ingeniumquè magis.

Æquinoctium.

Menſuræ noctis par eſt menſura diei,
Non ſibi ſunt ideo, noxquè diesquè pares.

S. Thomas Aquinas.

Thomas abrepto lenam titione fugavit,
Hinc turpem flammam, flamma ſacrata necat.

Ordo Benedictinorum.

Quisquis in hoc Cætu vivit, vivebat & ante,
Quivis nil aliud, quàm benedictus erat.

Societas JESU.

In terris Socii JESU, qui ſponte fuêre,
In Cœlis etiam conſociantur ei.

Chimici eſ quinquè habent.

Chimiſtas plerumquè ſuos eſ quinquè ſequuntur:
Fuligo, fumus, fraus, fuga, furca; time!

Finis Tribunalis Feſto S. Thomæ.

D. Thomas ad Tribunal.

Judicii quamvis hodie Vos munere privo,
Non tamen ex factis privo decore bonis.

Translatio ejuſdem Petricoviâ Lublinum.

Hinc alias noſtrum munus transfertur ad oras,
Et bona noſtra ſimul facta ferantur eò.

Laus, ſive Epitaphium Victoris Laudon.

Bella gerens, bellis pacem plùs Laudon amavit;
Pacis amator erat, tempore pacis obit.

Wynalezca wszystkiego.
Bog tworzy przyrodzenie, rzecz iest z przyrodzenia,
Więc źrzodłem, i początkiem Bog ieft wszego mie-
Chory. (nia.
Gdy czytasz, że cień Piotra chorych uleczywał,
Chcesz by prędzey do ciebie, niż lekarz przybywał.
Syn podobny Oycu.
Przyrodzenie cię Oycu rownym bydź nazywa,
Lecz cnota, i twoy dowcip bardziey przyrownywa.
Rowność dnia i nocy.
Porownanie dnia z nocą miewamy na Niebie,
Noc i dzień nie są rowne iednakże dla siebie.
S. Tomasz z Akwinu.
Tomasz porwawszy głownią, gdy pożar wybuchnął
Złey żądzy, tenże pożar płomien święty zdmuchnął.
Zakon Benedyktyński.
Kto w tym Zakonie żyie, i żył umieszczonym,
Każdy nie ieft czym innym, iak błogosławionym.
Zakon Jezuicki.
Ci-na ziemi JEZUSA Towarzyszmi byli,
Będą i w Niebie także z nim towarzyszyli.
Alchimisci pięć przymiotow maią.
Ałchimistow pięć razy ktora taiemnica?
Sadze, zdrada, ucieczka, dym, i szubienica.
Koniec Trybunału na S. Tomasz.
S. Tomasz do Trybunału.
Choć Wam dzień moy Sędziowski urząd odeymuie,
Lecz z czynow sprawiedliwych wieczną cześć spra-
Przeniesienie tegoż z Piotrkowa do Lublina. (wuie.
Z tąd gdzie indziey poyść mamy być temiż Sędziami,
Niech tam i dobre czyny poydą razem z nami.
Pochwała, czyli nadgrobek Zwycięzcy Laudona.
Milszy pokoy, niż woyna była dla Laudona,
Ze sprzyiał pokoiowi, w czas pokoiu kona.

Vel.

Vixerat ille diu cunctos, & vicerat hoſtes;
Pax modò cùm vigeat, pace vigente, cadit.

Vel.

Sæpe gerens bellum, belli non corruit enſe,
Morte ſuaptè ruens; hic requieſcit humi.

Quatuor homines ſimul fulmine percuntes.

Fulminis igne cadunt: Vir, Conjux, Filia, Serva,
Cauſa: domus, his amor, cura vigilquè fuit.

Mercator.

Sedulus extremas pergit mercator ad Oras,
Ut bona fortunæ, vel capiatquè mala.

Peccatores.

Qui ſunt, qui trepidant, & ad omnia fulgura pallent?
Qui celeres peccant, & ſcelus omne patrant.

Mendax perjurus.

Quiſquè ſolet mentiri, perjurare paratus;
Perjurus verò, falſa loquendo, perit.

Conatus.

Multa patrare poteſt, ſatagit qui plùs adipiſci;
Qui metuit ſpinam, non capit ille roſam.

Miſeria humana.

Pluribus en! morbis oculus ſi ſubjacet unus!
Quot morbis igitur ſubjacet unus homo?

Angelica Salutatio.

Si Marianarum quæris compendia laudum?
Angelicô brevius non reperitur: *Ave.*

S. Joannes Baptiſta.

Inchoat à ſaltu vitam; ſed ponit eandem,
Perficit & ſaltum quando puella ſuum.

Ad potum frequens diſceptatio.

Fæcundi calices! quem non fecère diſertum?
Infuſas artes nam dare vina ſolent.

Terra

Inaczey.

Zył długo, był Zwycięzca Laudon w każdym boiu;
Dziś pokoy gdy się wznowił; On zasnął w pokoiu.

Inaczey.

Tyle razy woiuiąc, nie poległ na woynie,
Dziś légł losem swey śmierci; tu leży spokoynie.

Czworo ludzi razem od pioruna ginący.

Mąż, Zona, Corka, Sługa od piorunu giną.
Dom, dwakroć miłość, pilność, były śmierci winą.

Kupiec.

W dalekie bieży kraie, żeby się zbogacił
Kupiec, lub co ma, żeby to samo utracił.

Grzesznicy.

Ktorzy to są, błyskania co się zbyt lękaią?
Ci, ktorzy i w grzech prędko, i zbrodnie wpadaią.

Kłamca krzywoprzysięzca.

Kto zwykł kłamac, iest gotow krzywoprzysiądz wszę- (dzie,
A tak krzywoprzysięzca kłamiąc, zgubion będzie.

Usilność.

Wiele ten sprawić może, komu o co stoi,
Nie urwie roży z drzewa, kto się kolca boi.

Nędza ludzka.

Jeźli wiele boleie iedno oko człeka,
Jakiż go w całym ciele, choć iednym, bol czeka?

Anielskie Pozdrowienie.

Jeźli pochwał w krotkości Maryi szukamy?
Z dwoch słow: *Zdrowaś Marya*, wszystkie dla niey (mamy.

S. Jan Chrzciciel.

Zyć poczyna, gdy skacze Jan w żywocie Matki;
Kończy życie, gdy Panna skok skończyła gładki.

Przy napoiu częsta rozmowa.

Płodne kielichy! komu wymowy nie daią?
Często wlane nauki ludzie z wina maią.

Ziemia

Terra Mater eſt, & Sepulcrum.

Terra novercali non Matris nomine digna,
  Nam illa, quæ genuit, pignora nata vorat.

Diſcrimen Viri, & Feminæ.

Eſt coma curta viro, ſed creſcit longa puellæ,
  Hæc tamen eſt brevius, longius ille memor.

Ineptus Poeta.

Non niſi monſtra paras, ſi quando poëmata ſcribis!
  Nam nec in hiſcè pedes, nec caput eſſe ſolet.

Numerus ſalvandorum.

Nunc eſt grex ovium longè numeroſior hædis,
  Hædorum longè poſtea major erit.

Lex & mors.

Lege caret fatum, non evitabile cum ſit,
  Lex autem fatò vix caret ulla ſuo!

Piger.

Tardus ad omne bonum ſerpis velut horridus angvis,
Aſt ut equus præceps curris ad omne malum.

S. Bernardus & patrem & fratres traxit ad Clauſtrum.

Eſſe Patrem Patriæ, res eſt non rara, ſed ingens;
  Gratia: tum fratrum, tum Patris eſſe Patrem.

Magiſter & diſcipulus imperiti.

Si Doctor cum diſcipulo par conficit unum,
  Nos in ea ſtamus nunc paritate duo.

D. Franklin.

Eripuit fulmen Cœlo, Sceptrumquè Tyrannis,
  Fulmina nunc fatis, & data ſceptra, dolet. (*)

Eleemoſynarius jactabundus.

Quidquid opum confers inopi, vaneſcit in auras,
  Si ſapis; os clauſum, ſed ſit aperta manus.

Papyrus Cambii.

Omnibus ex chartis, non eſt pretioſior ulla,
  Quam quas venales campſor avarus habet.

(*) *Ex occaſione Revolutionum Gallicarum.*

Ziemia Matką iest i grobem.

Nie matką, lecz macochą możem nazwać ziemie,
Bo swe ktore zrodziła w grob wprowadza plemie.

Rożnica Męszczyzny od Białegłowy.

Mąż krotkim, Panna długim włosem się odziewa,
On iednak dłuższą pamieć, ona krotszą miewa.

Nierozumny Wierszopis.

Strasydło tylko robisz, gdy wiersz piszesz nowy!
Bo w nim ani nog składu, ani nie masz głowy.

Liczba przeznaczonych.

Teraz trzoda owieczek, niż kozłow licznieysza,
Potym kozłow nad owce, będzie gromadnieysza.

Prawo, i śmierć.

Smierć gdy iest nieuchronna, nigdy nie zna prawa,
Przy śmierci zaś człowieka każde prawo stawa.

Leniwy.

Czołgasz się do dobrego, iak wąż, bez ochoty,
A iak koń szypko lecisz na wszystkie niecnoty.

S. Bernard Oyca, i braci pociagnął do Zakonu.

Wielka rzecz: bydź Oyczyzny Oycem w ktorey stro- (nie,
Łaska: bydź Oycem Oyca, i Braci w Zakonie.

Nauczyciel, i uczeń głupi.

Jeźli Nauczycielom rowni są Uczniowie,
My rowni oba teraz iesteśmy trutniowie.

P. Franklin.

Wyrwał Niebu pioruny, berło okrucieństwu,
Dziś mu żal, piorun, berło, że dane szaleństwu. (*)

Jałmużnik chełpiwy.

Co dasz ubogim, wszystko iak wiatr niknie wszędzie,
Zamkniy usta, a ręka niech otwarta będzie.

Papier do odmienienia pieniędzy.

Droższey karty z papierow żaden nie poznaie,
Nad tę, ktorą odmieniacz pieniężny przedaie.

(*) Z okoliczności niezgod Francuzkich.

Senecio vegetus.

Tam properè paſſus glomeras! ut paſſibùs hiſcè
Ad mentem vitæ te properare, putem.

Theologus in ſcriptis obſcurus.

Eſt DEUS obſcurus nobis, licet eſt ſibi clarus;
Tu magis obſcurum per tua ſcripta facis!

Rex, Lex.

Si foret hic cultus Legum, Regum prout exſtat,
Legibùs at nullis Regibus eſſet opus.

Hoc ipſum aliter.

Si foret hic cultus Legis, Regis velut exſtat,
Tunc Regi nulla lege neceſſe foret.

Bachanalia.

Incendunt plerumquè focos ſolemnia Bacchi,
Nempe dies cinerum proximus eſſe ſolet.

Mors Cygni.

Supremos inter modulos moriuntur olores,
Occumbit læto funere, ſolus olor.

Vel.

Dum Cygnus moritur, ſibi dulce melos canit ipſe,
O! ſi ſic moriar, nominis hujus ego. (*)

Mendax.

Perjures licet, haud tua me mendacia fallent,
Fallere me ſolùm, vera loquendo, potes!

Bibò Philoſophus.

Plùs oneras Bacchô ventrem, quàm pallade mentem!
Inde tibi plenus venter, inane caput.

Stemmatum inſtabilitas.

Sæpe ſigillantur Magnatum Stemmata cerâ,
Inſtar enim ceræ nobile Stemma fluit,

Magnatum Authoritas.

Omnes Magnatum voces oracula fiunt,
Et quamvis careant pondere, pondus habent.

(*) L.

Starzec czerstwy.

Tak szypko nogi zbierasz! chociés człowiek stary;
Ze maiemam, iść chcesz prędzey niż młody na ma-
Teolog w pismach ciemny. (ry.
Bog dla nas ciemny, chociasz sam w sobie iaśnieie;
Lecz przez twe pisma ciemne bardziey nam ciemnie-
Krol, Prawo. (ie.
Gdyby iak Królow, ludzie prawa szanowali,
Zadnychby praw Królowie niepotrzebowali.

Toż samo inaczey.

Gdyky tak, iak czci Króla, lud prawo szanował,
Tedyby żaden prawa Krol niepotrzebował

Dni Mięsopustne.

Naywięcey w mięsopusty pożar ludziom szkodzi,
Niedziw, bo też Popielca dzień bliski nadchodzi.

Smierć Łabędzia.

Słodko sobie Łabędzie przy śmierci śpiewaią,
Sam Łabędź śmierć wesołą, wszyscy smutną maią.

Inaczey.

Przy śmierci Łabędź sobie słodkie nuci pienia,
O! gdybym tak umierał, ia tegoż imienia. (*)

Kłamca.

Choćbyś krzywoprzysięgał, kłamstwo nie poradzi,
Zwieść mię, gdy prawdę powiesz, ta mię prędzey
Pijanica Filozof. (zdradzi
Nie tak naukę w umysł iak w brzuch napoy wlewasz!
Ztąd też brzuch pełen zawsze, a czczą głowę miewasz

Herbow nietrwałość.

Często się Herby Pańskie woskiem wyrażaią.
Bo też iak wosk topnieią, i z oczu pryskaią.

Panow powaga.

Wszystkie słowa się Panow staią wyrokami,
Są poważne, nie ważą chociasz ich szalami.

(*) Ł:

Lucas, & Cleophas.

Hi duo Discipuli non cognovère Magistrum,
Tam sibi diversus, quam peregrinus erat.

Annales.

Annales veterum, quosdam reor esse canales,
De quibus ad natos patria gesta fluunt.

Senectus.

In terram plerumquè senes sunt corpore proni,
Secum quisque senum se grave portat onus.

Avarus.

Crescit amor nummi, quantùm ipsa pecunia crescit,
Semper avarus eget, semper opes cumulat.

Pertinatia.

Est hominis cujus prorsus mens nescia flecti,
Hæc alios homines flectere nescit item.

Morbus febrilis.

Infirmi graviter calida qui febre laborant,
Carnem non comedant inde bovis, sed ovis.

Impedimentum studii.

Per pisces, & aves, multi perière scholares,
Si studium tractas, his Studiose cave.

Pax, & bellum.

Nulla quies bellô; pacem quicunquè peroptat,
Pax segetem gignit, bella nocent segeti.

Insanus amor.

Non ut ames posco, verùm cesses ut amare,
Tu me mollis adis, postea grandis abis.

Responsio.

I procul! ipsa tuum mollem detestor amorem,
Nam venis huc levior, grandior inde redis!

Negligentia paucorum.

Non citò progreditur majora capessere rerum,
Qui priùs amittit parva minuta rei.

Amens.

Łukasz, i Kleofasz.

Ci dway uczniowie w drodze Mistrza nie poznali,
Tak się zmienił, że Pielgrzym iest iakiś, mniemali.

Dzieiopisma.

Dzieie dawne są niby iakieś wod rynsztoki,
Z ktorych synom Oyczyste spraw płyną potoki.

Starość.

Ku ziemi pospolicie starzy się schylaią,
Sami sobie ciężarem z siebie pozostaią.

Łakomy.

Ile kto ma pieniędzy, tyle ie miłuie,
Zawsze chciwy chce więcey, zawsze potrzebuie.

Upor.

Kto się sam do dobrego nakłonić nie wzbudzi,
Ten i innych nieskłoni do niczego ludzi.

Choroba gorączki.

Ktorzy cierpią choroby gorączki trzydniowe,
Owcze mięso ieść mogą ale nie wołowe.

Przeszkoda do nauki.

Połow ryby, i ptaka wielu gubi żakow,
Jeżli się uczysz młody, strzeż się ryb, i ptakow!

Pokoy, i woyna.

Nic nie trwa podczas woyny; woyna zbożu szkodzi,
Każdy żąda pokoiu. pokoy zboże rodzi.

Nieporządna miłość.

Nie kochay! albo całe porzuć me kochanie,
Twe do mnie lekkie przyiście, lecz ciężkie rozstanie.

Odpowiedź.

Idź precz! mnie samey miłosć twa iest obrzydzeniem
Bo wchodzisz z lżeyszym, wracasz a z cięższym sum- (nieniem.

Zaniedbanie małych rzeczy.

Nie prędko ten do wyż zych rzeczy postępuie,
Ktory małą rzecz sobie za nic wprzod szacuie.

Szalony.

Amens.

Cenſus adeſt ubi, ſenſus adeſt plerumquè; viciſſim
Aſt ubi ſenſus abeſt, mox quoquè cenſus abeſt.

Interitus nobilitatis.

Nobilitas fumoſa patet quandoquè ſeneſcit;
Et veluti fumus, dum perit alta, perit.

Paupertas, & Divitiæ.

Chriſtus ait: Cœlos à paupertate parari;
Tartara divitiis quis dubitabit emi?

Pictor.

Tam bene, tam propriè perſonas fingere nôſti!
Quòd perſonatas dicere nemo velit.

Laus propria.

Dicitur effatô veteri: *laus propria ſordet;*
Numquid olere magis laus aliena ſolet?

Cœlum, & terra.

Quis Cœlum terramquè putet non eſſe gemellos?
Unus cùm partu fecit utrumquè DEUS.

Allium, cepæ, &c.

Allia, cum rapa, cepæ, naſturtia, caules,
Inflant, inflammant, & male ſemper olent.

Hebdomoda Sancta.

Proh pudor! Hebdomadis è quinquaginta duabus,
Unica duntaxat Sancta vocanda fuit?

Fortuna.

Dicitur apprimè fortuna volubilis eſſe,
Hinc etiam nummus ſphæricus eſſe ſolet.

Mures, & fures.

Non ſecus ac fures ſpoliant granaria mures,
Mus, & fur laqueô dignus uterquè ſuô.

Dives erga pauperes.

Una quando manu dives largitur egenti,
Ambabùs manibùs poſtea lucra capit.

Serius,

Szalony.

Kto przy zmyſłach zoſtaie, pewne ma dochody.
Bez zmyſłow kto ieſt, taki za zwyczay ma ſzkody.

Upadek Szlachectwa.

Szlachectwo nie ieſt trwałe, kiedy ſię ſtarzeie;
W zgorę ſię iak dym wznoſi a potym niſzczeie.

Uboſtwo, i bogactwa.

Chryſtus mowi: ubodzy, że trafią do Nieba;
Bogaci, że do piekła; wątpić nie potrzeba.

Malarz.

Tak dobrze umieſz udać zmyślaiąc oſoby,
Że ich trudno ieſt poznać z powierzchney ozdoby.

Pochwała własna.

Że chwała własna smierdzi: ieſt dawne przyſłowie;
Lecz czyli cudza pachnie? co kto na to powie?

Niebo, i ziemia.

Ktoż nie powie, że Niebo, i ziemia ſą ſobie
Bliźnięta? gdy ie ieden BOG uczynił obie.

Czoſnek, Cebula, &c.

Czoſnek, rzepa, cebula, głąb, rzeżucha ziele,
Brzuch wznoſzą, krew wzruſzaią, i źle cuchną w ciele.

Tydzień Swięty.

Z piędzieſiąt dwoch tygodni ieden w roku bywa,
Ktory ſię tylko wielkim, i Swiętym nazywa?

Szczęście.

Że ſię ſzczęście w dom toczy, słoſownie mowiemy,
Bo, każdy że okrągły ieſt pieniądz, widziemy.

Myſzy, i złodzieie.

Rownie myſzy, złodzieie kradną ſkład pſzeniczy,
Iak złodziey, tak też godna i myſz ſzubienicy.

Bogaty ku ubogim.

Iedną ręką ubogim co bogacz rozdaie,
To obiema rękoma wzyſtk znowu doſtaie.

Poważny,

Serius, & jocosus.

Et nôsti tractare jocos, & seria nôsti!
Cum gravitate levis, cum levitate gravis.

Epitaphium D. Franklin.

Eripuit fulmen Cœlo, sceptrumquè Tyrannis:
Nunc superis animam, corpus humo tribuit.

Fœmina Viro mollior.

Mollior est Mulier quàm Vir, sic dicta vel inde:
Hæc ex osse licet facta sit, ille luto.

S. Joannes Baptista in vinculis.

Nomen inane geris magni Baptista Joannes!
Nil aliud præter vincla Joannis habes.

Pòëta.

Laus epigrammatico non est postrema Pòëtæ,
In concinnandis versibus esse brevem.

Calvus.

Est aliquid cur me videare beatior esse,
Uno namquè minus pectine memet eges!

S. Petrus inverso capite suspensus.

Plantas Petre tuas gestis imponere Cœlis,
In reliquo terris vis superesse caput.

J. N. R. J.

Quod scripsi, scripsi; sit id indelebile scriptum.
Ullus homo meliùs scripsit in orbe nihil.

Ovenus.

Versibus ex gratis plùs laudis haberet Ovenus,
Si non fœdasset carmina multa Venus.

Ad Martialem.

Tu scribis meliora meis epigrammata longè!
Constet, ut hòc scribo deteriora tuis.

Lucius piscis.

Lucius à cauda laudatur, si sit edendus,
Instandum capiti, si capiendus erit.

Delphinus,

Poważny, i żartobliwy.

Poważnie umieśz mowić, i czasem żart powiesz!
A tak się rszem płochym, i poważnym zowiesz!

Nadgrobek P. Frankina.

Wziął z rąk berło Tyranom. Niebo ogołocił
Z piorunow; duszę BOGU, ciało ziemi wrocił.

Niewiasta pieszczeńsza nad Męszczyznę.

Nad Męszczyznę Niewiasta, bardziey iest pieszczona
Choć on z ziemi ta z kości była uczyniona.

S. Jan Chrzciciel w więzach.

Wielkiego Jana Imie czcze na sobie nosisz!
Niczym więcey prosz więzow Jana bydź się głosisz.

Wierszopis.

Sława dla Wierszopisa ta bywa nie mała,
Gdy krotko wiersze pisze, a rzecz w nich iest cała.

Łysy.

Szczęśliwszym się nademnie w czymśiś pokazuiesz,
Mnie grzebień iest potrzebny, ty nie potrzebuiesz!

S. Piotr na doł głową powieszony.

Chcesz Pietrze, by twe nogi ku Nieku się miały,
A mozg z głową na ziemi by dla nas zostały.

J. N. K. Z.

Com napisał; to pismo będzie nie zmazane,
Od nikogo nie było lepiey napisane.

Owenus.

Większaby chwała z wierszy Owenowi była,
Gdyby ich sprosna Wenus często nieszpeciła.

Do Marcyliusa.

Piszesz wiersze odemnie daleko pięknieysze!
Ja piszę, idzie za tym, od ciebie podleysze.

Szczupak Ryba.

Szczupaka od ogona, ieżdżąc wychwalamy,
Gdy go zchwytać potrzeba, za głowę chwytamy.

Swinia

Delphinus, & Siren.
Delphinus celer est, at Siren voce canora.
Fidus hic est homini, perfida constat ea.
Cete. (bdis,
Non tam monstra maris sunt hæc, quàm viva chary-
Navigiis totis vix satianda satis.
Ad divitias luxus, & fastus.
Tam prope divitias luxus fastusquè sequuntur,
Quàm sequitur motum corporis umbra sui.
Finis rerum.
Si bonus est finis, totum laudabile factum,
Si malus est finis, res mala tota manet.
Adulator, & adulter.
Detestandus adulator, damnandus adulter,
Alter heri nummos, quærit & alter heram.
Præ viro mulier orcô aptior.
Fletus in inferno quia dicitur esse futurus,
Aptior infernó fœmina, quàm vir erit.
Mendax.
Est adeo solemne tibi non dicere verum,
Vix valeas quamvis dicere vera velis.
Unimanus.
Unius cubiti poteris vir mance vocari,
Quantumvis Golià vix videare minor.
In excipiendis conviviis parcus.
Pransuros priùs esse domi condiximus omnes,
Quando voles epulis nos adhibere tuis.
Spiritus S. in lingvis igneis.
Venit in ignitis divina Columbula lingvis,
Scilicet ante nimis frigida lingva fuit.
Unus DEUS, tres Potentiæ.
Unica mens simplex, mentisquè potentia triplex,
Te Trinum ac Unum nos docet esse DEUM.
Imma-

Swinia morſka, i Syrena.

Swinia morſka ieſt prędka, nic ludziom nie ſzkodzi,
Syrena ſłodko ſpiewa, a na życie godzi.

Wieloryb.

Nie tak ſtraſzy, iak kiedy, ten paſzczę otwiera,
Ktorą całe okręty nie ſyty pożera.

Przy bogactwach zbytek i wynioſłość.

Tak bliſko zbytek z pychą za bogactwem ſcigą,
Jak cień, gdy ſię człek ruſza, w oczach naſzych (miga.

koniec rzeczy.

Jeźli koniec ieſt dobry, ſprawa dobra cała,
Jeźli koniec zły, wſzyſtka rzecz zła, i nie trwała.

Podchlebca, i cudzołożnik.

Podchlebca, cudzołożnik ſą oba zmazani,
Ow wczora ſzukał złota, ten dziś ſzuka Pani.

Nad Męszczyznę ſpoſobnieyſza Niewiaſta do piekła.

Ze w piekle płakać będą wſzyſcy, kto nie przyzna?
Spoſobnieyſza do piekła Dama, niż Męſzczyzna.

Kłamca.

Tak maſz w zwyczaiu kłamać, iż nigdy nie powieſz
Prawdy, choćbys chciał kiedy, kłamcą ſię też zowieſz

Jednoręki.

Jednego łokcia człowiek, zwać ſię możeſz śmiało!
Choć mało co maſz mnieyſze niż Goliat ciało.

W przyimowaniu na uczty oſzczędny.

Wſzyſcy wprzod obiadować u nas ſtanowiemy,
Kiedy na twoię ucztę wezwani będziemy.

Duch S. w ogniſtych ięzykach.

Spadł w ogniſtych ięzykach Gołąbek na Ucznie,
Przedtym zimnym ięzykiem nie mowili ſztucznie.

Jeden BOG trzy duſzy naſzey ſiły.

Myśl iedna, trzy iey siły, ktore w nas zoſtaią,
Ze iede̜n w trzech Oſobach BOG, nas nauczaią.

Immaculatè Concepta V. M.

Virgo venenosum pedibus quem proteris angvem!
Hunc etiam plantis subjice, posco, meis!

Jupiter.

Si Jovis è cerebro sapientia, scilicet ergo
Num caruit cerebrò Jupiter inde suo?

Saturnus.

Dicit Saturnum proles glutisse Pöëta:
Ergone Saturnus non fuit ante satur?

Luna Turcarum.

Si Machometanæ terrent nos cornua lunæ,
Væ nobis, crescent si magis illa suprà!

Vel.

Dicitur: in Cœlis testis quòd Luna fidelis,
Luna sed in terris quando fidelis erit?

Hebræi saltatores.

Saltibus in variis excellere constat hebræos,
A vitulo saltus hos didicére suo.

Gulosus.

Talis enim bolus nuper tibi faucibus hæsit,
Ne gula frangatur, svadeo, frange gulam!

Matrimonium.

Ire catenatim soluit dolor atquè voluptas,
Nunc in connubiis strictius ire solet.

Turpis fuga ex bello.

Gloria quantumvis fugientem sæpe sequatur,
Attamen hæc eadem, te fugiente, fugit.

Pictor eximius, sed deformis.

Indnis rebus faciem, formamque venustam,
Hac etiam facies indiget arte tua.

Dania venationibus apta.

Venandis est apta feris, & idonea lustris,
Dania, mutata voce Diana sonat.

Samson.

Niepokalanie Poczęta P. M.
Ktorego węża deptefz nogami iad srogi!
Tego, proszę, złoż Panno i pod moie nogi!
Jowisz.
Jeźli z mozgu Jowisza mądrość choć omale
Rodzi się; czyliż Jowisz nie miał mozgu cale?
Saturnus. (szpony,
Mowi Wierszopis: że swoy wziąwszy płod w swe
Zrze Saturnus: czy przedtym nie był nasycony?
Księżyc Turecki.
Jeźli Turecki Księżyc dziś nas straszy nisko,
Biada nam! gdy się wzbiie wyżey Niebios blisko.
Inaczey.
Mowią: że Księżyc wierny iest świadek na Niebie,
Lecz na ziemi ten kiedy wierny iest u siebie?
Zydzi skoczkowie.
Wiemy: że żydzi w skokach uczonymi byli,
Bo się od cielca swego skakać nauczyli.
Obżarty.
Takić kęs uwiązł w gardle, żes się aż zakrztusił,
Radzęć mniey iesć napotym, byś się nie udusił.
Małżeństwo.
Roskosz za sobą ciągnie ucisk nieprzerwany,
Czego często małżeńskie doświadczaią stany.
Szpetna ucieczka z woyny.
Choć chwała sama goni, nie chcąc iey, człowieka,
Jednak za tym nie dąży, kto z woyny ucieka.
Malarz wyborny, ale na twarzy szpetny.
Maluiesz piękne twarze, i kształeisz osoby!
Trzeba z tey sztuki przydać twey twarzy ozdoby.
Lania do łowow sposobna.
Dania iest sposobna w knieiach łowić łanie,
Zmieniwszy iedno słowo, Dyaną zostanie.

Samson.

Samson.

Terrentum vulpes cœpit leo robore Samson,
Una dein vulpes Dalila cœpit eum.

Rufus.

Exciperis toties, & carperis undiquè sannis!
Sis animò! carpi flos solet ipse croci.

Avarus.

Qui digitos ungit nummus, caput hic tibi pungit;
Vis sanum vulnus? pauperis unge manum!

Afferens maculas esse in sole.

Quisquis es! & maculas audes aspergere soli!
Luminibus maculam constat inesse tuis.

Rara justitia in terris.

Justitiam veteres astræam nomine dicunt,
Inde quòd hanc terris certiùs astra colunt!

Cœnaculum & Cœna Christi.

Grandia quantumvis fuerint Cœnacula Christi,
Cœna tamen longè grandior hiscè fuit.

Mors quotidiana

Si mors o homines! est ultima linea rerum,
Est, quâ non fiat linea, nulla dies.

Devotus Fœmineus sexus.

Articulis quævis muliebribus est data virtus,
Quòd plùs virtutem Fœmina, quàm vir, amet.

Thomas à Kempis.

Singula pondus habeat Kempensis verba libelli,
Ne tamen idcirco sit gravis ille sibi.

Aprilis, & Majus.

Tristis in inferno semper regnabit Aprilis,
Majus at in Cœlo semper amænus erit.

Lingua.

Non frustra lingvam duplicata repagula vallant,
Scilicet: hanc promptè nemo domare potest.

S. Petrus

Samſon.

Kilkakroć moc Samſona liſow włowiła,
Jedna potym Dalila liſzka go zdradziła.

Czerwonożołtawy.

Ześ czerwonożołtawy, na posmiech cię daią,
Nie zważay! takiey farby kwiat ludzie zrywaią.

Łakomy.

Ktoryć groſz maści ręce, tym ſię rani głowa;
Namaść rękę ubogą! rana będzie zdrowa.

Kto twierdzi, że w ſłońcu ſą zmazy.

Kto śmieſz twierdzić, że w ſłońcu znayduią ſię zmazy
Muſiſz ſam mieć na oczach iakieś ciała ſkazy.

Rzadka ſprawiedliwość na ziemi.

Sprawiedliwość Niebieſką dawni ztąd mianuią,
Ze ią Nieba nad ziemię naypewniey ſzanuią.

Wieczernik, i Wieczerza Chryſtuſa.

Poważny był Wieczernik dla Chryſtuſa Pana,
Lecz ważnieyſza Wieczerza, oſtatnią nazwana.

Smierć codzienna.

Gdy śmierć oſtatnią kreſkę wſzyſtkich rzeczy miewa,
Każdy dzień koniec życia w tey kreſce opiewa.

Białogłowſka płeć nabożna.

Niewiaſty pobożniey ze wſzyſtkie kto nie przyzna ?
Bo każda bardziey cnotę kocha, niż Męſzczyzna.

Tomaſz z Kempis.

Każde słowa w Tomaſza Kſiążce wiele ważą,
Jednak cię od czytania, choć cięſzkie, nie zrażą.

Kwiecień i May.

Kwiecień w piekle mieć będzie rząd zawſze żałoſny,
May zaś w Niebie ſię cieſzy na zawſze radoſny.

Język.

Nie darmo język dwiema ściany ogradzamy,
Znać że go w mowie naſzey wnet nie uśmierzamy.

S. Piotr

S. Petrus flens ad galli cantum.

Quem vix ad lachrymas idiomata mille moverent,
Unica flere nimis gallica lingva movet.

S. Laurentius M.

Est assatum iam, manducandumquè Tyranne!
O dapibus dignos appositosquè sales!

Sepulchra Majoris Hebdomadæ.

Dicta sepulchra putant quidam, quasi sint sine pulchro;
Omnia sunt hodie pulchra, secunda nego.

Quædam Mater.

Hosnè voces asinos? quos te genuisse fateris?
Cùm natura simul vos facit una pares.

Pax.

Majorum placitô, quamvis pax alma vocetur;
Nunc appellari pax mala sæpe solet.

Animarum diversitas.

Sæpe graves animos exilia corpora portant,
Exiles pariter grandia sæpe gerunt.

Ecclesia una.

Si DEUS unus adest, Ecclesia stat simul una,
Si Pater unus inest, unica Mater erit.

Labore alieno glorians.

In bove stans sub aratra culex exclamat: *aramus;*
In vitulis aliis stas, & ais tu: *ego aro.*

Infans JESUS pannis involutus.

Fasciolis fuerat puer ad præsepe ligandus,
Eriperent natum nè priùs astra DEUM.

Præsens opus carminum.

Degener in lucem non nunquam prodit abortus,
Sic meus in mundum nunc quoquè partus abit.

SS. Petrus crucifixus, Paulus capite plexus.

Servatum Petri Caput est, Pauliquè resectum,
In terris unum par fuit esse caput.

Polytheus.

S. Piotr przy zapianiu kura płaczący.
Ktorego ledwie tyśiąc mowby pobudziło
Do płaczu, iedno kura pianie poruszyło.
S. Wawrzyniec Męczennik.
Już się upiekło, kąłay! do mordercy mowi;
Takich potraw przysmaki służą Tyranowi.
Groby Wielkiego Tygodnia.
Mniema ktoś, że bez kształtu wszystkie groby trwaią,
Inne wszystkie są takie, dzis wszystkie kształt maią.
Pewna Matka.
Ktorych synow zrodziłas, tych zowiesz obcami!
Choć iedno przyrodzenie rowno chodzi z wami.
Pokoy.
Choć według zdania dawnych, pokoy szczęście rodzi,
Dzis rzecz można, że pokoy nieszczęście przywodzi.
Rożność umysłow.
Często ciało przyszczupłe ma umysł wspaniały;
Przeciwnie człowiek spory, a umysł zdrobniały.
Kościoł ieden.
Jeżli BOG ieden, Kosciol stoi ieden wszędzie,
Jeżli Oyciec iest ieden, Matka iedna będzie.
Z cudzey pracy chełpiący się.
Na wole stoiąc komor woła: *my orzemy*;
Na ciołku cudzym stoisz. i mowisz: *robiemy*.
Niemowię JEZUS w pieluszki obwiniony.
Przy żłobie pieluszkami JEZUS uwiązany,
By prędko z niemi nie był do Nieba porwany.
Teraźnieysze dzieło wierszy.
Odrodny płod się czasem z Matki na świat rodzi,
Tak to me dzieło wierszy do ludzi wychodzi.
SS. Piotr ukrzyżowany, Paweł ścięty.
Pawła Głowa odcięta, Piotra iest przy ciele,
Dwie znaczą iedną Głowę na ziemi w Kosciele.

Polytheus.

Principium numeri quum dicere cogimur unum,
Quomodo vos plures dicitis esse Deos.

Vel.

Dicite! quis numerus, series, munusvè Deorum?
Ordine postremus, censeo, vester erit.

Atheus.

Si DEUS est nullus, qui præmiet acta proborum?
Cœli Cœlorum, dicite, cujus erunt?

Vel.

Si DEUS est nullus, qui puniat acta malorum,
Credo pro vobis tartara nulla dari.

Quæ sunt Cæsaris, Cæsari. &c.

Ut sua Cæsaribus meritò tribuenda videntur,
Sic quoquè quæ sua sunt, sunt tribuenda DEO.

Jejunium.

Spiritus adversus carnem quô vincere posset?
Carne fuit vetitâ mortificanda caro.

Rex, Lex, Grex.

Exemplô Regis, necnon dictamine Legis,
Ducitur, ac regitur publica vita Gregis.

DEUS scrutator cordis.

Ipse DEUS cordis scrutator, oportet, ut adsit,
Quorum per tenebras plenaquè gesta latent.

Senecio, & Juvenis.

Omne ferè vinum juvenum solet esse venenum,
Ut contra fermè lac solet esse senum.

Responsio.

Etsi mortiferum biberint quid? (sit nequè mirum,)
Nequaquam virus tale nocebit eis.

Vetustas, & posteritas.

Dicitur effatô veteri: veneranda vetustas,
Vix est posteritas nunc celebranda minùs.

Mundus

W wiele Bogow wierzący.

Gdy na początku liczbę iedną nazywacie!
Jakże wy więcey Bogow, niż ieden, trzymacie?

Inaczey.

Mowcie! ktora powinność, liczba Bogow w rzędzie?
Mniemam, że wasz ostatni w swym porządku będzie.

W BOGA niewierzący.

Kto iest dobrym nadgrodą? ieżli nie masz BOGA;
Powiedźcie! czyia będzie Niebios mnogość sroga?

Inaczey.

Ieżli BOG nie iest, ktory złe by karał wiecznie,
Wierzę. że nie masz piekła, i dla was koniecznie.

Co Cesarskiego, Cesarzowi. &c.

Co iest Cesarza, oddać mamy Cesarzowi,
Co zaś Boskiego, BOGU: Pismo święte mowi.

Post.

By Duch pokonał ciało, iakiego oręża
Potrzeba? nie ieść mięsa, to ciało zwycięża.

Krol, Prawo, Pospolstwo.

Gdzie dobry przykład Krola, i praw iest uchwała,
Tym się wiedzie, i rządzi ludzi trzoda cała.

BOG przenikaiący serce.

Sam BOG skrytości serca na widok dobywa,
I to co się w ciemnosciach czynnego ukrywa.

Starzec, i Młody.

Każde wino dla młodych truciznę podaie,
Zaś dla starych powszechnie mlekiem się im staie;

Odpowiedź.

Choćby [co] śmiertelnego (iakie to są dziwy!)
Pili? Nic im iad taki nie będzie szkodliwy.

Starożytność, i potomność.

Iest przysłowie: że zawsze dawność ma bydź czczona,
Lecz potomnosc iedwie co iest teraz chwalona.

C2 Swiat

Mundus muliebris.

Fœmineo generi mundus non ſufficit unus,
Ipſa creat mundos Fœmina ſæpe novos.

Bellum.

Unica bellorum ratio; non una voluntas,
Si foret unus amor, pax & ubiquè foret.

Redux ex bello claudus.

Claudus utrinque redis! ſunt belli ſigna futuri
Non mala; præteriti non bona; nonne fugæ?

Pariſii, & Venetiæ.

Utraquè pluralem numerum nanciſcitur Urbs hæc,
Quod multis valeant Urbibus eſſe pares.

S. Cæcilia.

Organa Virginibus non deſunt Cæciliana,
Cæcilianus eis ſpiritus arsquè deeſt.

Urſula ſæpè murmurans.

Urſula, quæ nimium garris, tum murmura jactas!
Urſula non dici, ſed magis urſa potes!

Via Thebis Athenas, & contra.

Unicus inter eas ſi mons interiacet Urbes,
Nemo declivem dicet utrinquè viam.

JESUS nocte natus.

Dum Virgo paritura fuit, nox cæca ruebat,
Ut tegeretur ea Virginis arte pudor.

Chriſtus in medio latronum.

Latronum medius qua lege pependit JESUS?
Qui legum lator, non latro legis erat.

Eleemoſinarius.

Quod tua pauperibus largitur dextera munus,
Hoc tua nequaquam ſcit, puto, læva manus.

Maſculus non optimæ virtutis.

Maſcula cenſetur proprio cognomine virtus,
In te nequities maſcula parna datur?

Longa,

Swiat Niewieści.

Jeden świat nie wyſtarcza Białogłowie ſtroyney,
Chciałaby ich mieć więcey, lub ieden podwoyney.

Woyna.

Jedna przyczyna woyny; nie iedne iey względy,
By iedna miłość była, pokoy byłby wſzędy.

Powracaiący z woyny kulawy.

Przyſzłey woyny znak dobry; chromym z niey wra-(caiąc.
Przeſzłey złey; ieźliś nogę złamał uciekaiąc.

Paryż, i Wenecya.

Oba Miaſta z ſwych nazwiſk wielką liczbę maią,
Znać, że ſię wielom Miaſtom w wielkości rownaią.

S. Cecylia.

Wiele Panien głoſami Cecylii śpiewaią,
Lecz ducha, i iey ſztuki w śpiewaniu nie maią.

Urſzula wiele mrucząca.

Nie Urſzulą maſz ſię zwać, bardziey niedźwiedzicą,
Bo wiele gadaſz, czyli mruczyſz z tą ſamicą.

Droga z Tebow do Aten, i przeciwnie.

Gdyby iednę choć gorę te dwa Miaſta miały,
Z obu ſtronby ſpadniſtey drogi nic widziały.

JEZUS w nocy narodzony.

Noc przyciemna nadeſzła, gdy porodzić miała
Panna, tym kſztałtem ukryć ſwe Panieńſtwo chiała.

Chryſtus w poſrzodku łotrow.

Jakim prawem w śrzod łotrow Iezus powieſzony?
Ktory prawa ſtanowił, nie płuł tey obrony.

Jałmużnik.

Co twoia prawa ręka ubogim rozdaie,
To, rozumiem, że lewa ręka nie poznaie.

Męszczyzna nie naylepſzey cnoty.

Męſka cnota imieniem właściwym ſię zowie,
Twey złości Męſkiey rowna czyli ieſt? kto powie.

Długie,

Longa, & brevia.

Hæc prolixa placent: luxus, convivia, ſomnus;
At contra: Preculæ, Concio, Miſſa, breves.

Alauda.

Laudat alauda Deum, dum ſeſe tollit in altum,
Quando vel ima petit, laudat alauda DEUM.

Avarus.

Quantò plùs opibùs quaſi creſus abundat avarus,
In miſeros tantò parcior eſſe ſolet.

S. Urſula cum 11000. Virginum.

Virginibus denis Cœlum æquiparavit JESUS,
Millibus undenis æquiparare poteſt.

In juventute canus.

Cani ſunt ſenſus hominis; tibi gratulor iſtam,
Tam citò canitiem ſenſibus eſſe tuis.

Virgo minus ſapiens.

Quinquè licet ſenſus habeas Virgo bona; quinquè
Inter ſenſatos non licet eſſe tibi.

Piratæ, & latrones.

Illi ſunt ſimiles monſtris ſpectrisquè marinis,
Hi ſimiles brutis, indomitisquè feris.

Viſcus, & fiſcus.

A viſeo fiſcum, à fiſco diſtingvito viſcum!!
Hôc capiuntur aves, hôc capiuntur opes.

Virtuoſus homo.

Quæ ſolet in multis virtus peregrîna viderî,
Cenſetur meritò te penes eſſe domi.

Deformis Mater, formoſa proles.

Formoſam genuit Mater turpiſſima prolem,
Non ſecus ac florem ſordida terra parit.

Dives mortem timens.

Nemo magis mortem metuat, quàm dives, oportet;
Inſtar enim furis mors venit, atquè rapit.

Chriſtus

Długie, i krotkie rzeczy.
Gra, sen, uczta, to troie: chcesz, by długo trwało;
Msza, Modlitwa, Kazanie; chcesz, by wnet ustało.
Skowronek.
Chwali BOGA skowronek, gdy się w gorę wznosi,
Spuściwszy się na ziemię, takąż chwałę głosi.
Łakomy.
Im w większe człek łakomy dostatki opływa,
Tym bardziey na ubogich oszczędnieyszy bywa.
S. Urszula z 11000. Pannami.
Dziesiąciom Pannom JEZUS czyni Niebo rowne,
Do tysiąc iedenaście bydź może stołowne.
W młodości siwy.
Włos siwy starość znaczy; iać tego winszuię,
Ze w młodym iuż starego ciebie upatruię.
Panna mnicy dowcipna.
Pięcią zmysłami Panno chocieś obdarzena!
Między pięć dowcipnymi nie masz bydź liczona.
Morscy rozboynicy, i łotrowie.
Ci podobni straszydłom w morzu się rodzącym,
Ci zaś dzikim zwierzętom w lasach mieszkaiącym.
Sieć, i koszyk.
Sieć, i koszyk rożnicę między sobą maią,
W tę ptaki, w ten zaś skarby cudze się chwytaią.
Cnotliwy Człowiek.
W wielu zda się bydź cnota od ludzi daleka,
Tobie iest zawsze bliska, bo cię w domu czeka.
Szpetna Matka, potomstwo piękne.
Choc szpetna Matka piękne potomstwo spłodziła,
Tak, iak ziemia plugawa kwiat śliczny zrodziła.
Bogacz śmierci się boiący.
Trzeba, by się bogaty śmierci lękał szczerze,
Bo iak złodziey śmierć przyidzie, i wszystko zabierze.

Chrystus

Christus hyeme natus.

Hiberno natum cum constet tempore JESUM;
Heu! tum noster quomodo frixit amor.

Boni Parentis bonus filius.

Qui genium moresque patris sortitus es! hæres
O quàm magnarum tu mihi dives opum!

Filii terræ.

Scinditur in partes, vel in intima viscera tellus,
Orcus & in centro dicitur esse situs.

Suntnè Cœli liquidi, an solidi?

Pro liquidis: pisces, & cancer, & amphora certant;
Pro solidis: pugnant cætera signa novem.

Conjugium.

Non tam conjugis hoc nomen conjunctio fecit;
Quàm grave quòd conjux portat uterquè jugum.

Conversio S. Ignatii de Lojola.

Quis, rogo, Lojolam faustè cecidisse negabit?
Non surrecturus, ni cecidisset, erat.

Bonus præceptor pro juvene.

Hic ubi Vir dicet: quæ te via ducet ad astra;
Hunc audi! quoniam quod decet, ille docet.

SS. Innocentes ab Herode occisi.

Occidit Infantum, Christo nascente, caterva;
Sidera sic, nato sole, minora cadunt.

Avarus.

Est tolerabilior quivis mendicus avarô,
Nam petit unus opem, sed petit alter opes.

Poëtæ bibuli.

Plùs reliquis plerumquè solent potare Pòëtæ;
Nempe solent reliquis plùs & amare sales.

Adam Proto Parens.

Indignus Patris est venerando nomine; quando
Nos prius occidit, quam generavit, Adam.

Gloria

Chryſtus w zimie narodzony.

Chryſtus pod czas ſię zimy narodził, iak wiemy;
Ah! iak i my w miłości ku niemu ziębniemy.

Dobrego Oyca ſyn dobry.

Ktory cnot idzieſz śladem za twoim Rodzicem,
O iak obſzernych bogactw tyś mi ieſt dziedzicem!

Synowie ziemſcy.

Dzielą na części ziemię, czyli wewnątrz kraią,
A w śrzodku że ieſt piekło, wſzyſcy powiadaią.

Czy Niebo rzadkie, czy gęste.

Ze Niebo rzadkie: ryby, rak, dzban, upewniaią;
Ze gęſte: inne dziewięć znaki potwierdzaią.

Małżeńſtwo.

Nie tak Małżeńſtwa imie ſtaie ſię złączeniem,
Jak, że iarzma ciężkiego ten ſtan ieſt znoſzeniem.

Nawrocenie S. Ignacego z Loioli.

Ktoż przeczy, że Lojola nie upadł ſzczęśliwie?
Nie wſtałby, gdyby nie był tak upadł prawdziwie.

Dobry Nauczyciel dla Młodzieńca

Ten Mąż coć powie: droga, że ta ieſt do Nieba,
On to uczy, co zdobi, iego ſłuchać trzeba.

SS. Młodzieniaſzkowie od Heroda pobici.

Gdy Chryſtus przyszedł na swiat małe giną dzieci;
Tak mnieyſze swiatła nikną, gdy ſłońce roświeci.

Łakomy.

Znośnieyſzym ſię bydz żebrak, niż łakomca głoſi;
Ten zawſze bogactw żąda, ow o pomoc proſi.

Wierſzopiſowie więcey piiący.

Wierſzopiſowie więcey, niż inni piiaią.
Bo też więcey nad innych w żartach ſię kochaią.

Adam pierwſzy naſz Oyciec.

Nie godzien Oycem naſzym zwać ſię; gdy nas zdra- (dził
Adam pierwey, niżeli na świat wyprowadził.

Chwała

Gloria ex labore.

Gloria difficili partu venit; exere pugnum
In pugnam, palmam ſic tua palma feret.

Suſanna caſta.

Caſta Suſanna, ſenum cur inficiantur amores?
Hôc ideo, ne mens inficiatur, ait.

S. Catharina loco ſanguinis lac fundens.

Lac niſi fudiſſet Martyr Catharina; paratam
Tanta pati, quis non crederet eſſe Virum?

Paulus fur.

Non niſi qui furtô didiciſti vivere; vitæ
Paule tuæ finis, non niſi funis erit?

Riſus ad lachrymas.

Quàm lachrymabilis eſt vita hæc, quàm plena dolore,
Cùm propter riſum lachryma ſæpe cadit.

Gaudia Cœli.

Eſſe licet, credam, liquidiſſima gaudia Cœli,
Attamen hæc eadem gaudia ſunt ſolida.

Ecce Ancilla Domini &c.

Divino Verbo Parens niſi Virgo fuiſſet;
Divini Verbi non foret illa Parens.

Judas ſuſpenſus.

Infelix arbor, cujus de frode pependit
Judas, non malus tam tulit ulla malum.

Vel.

Dum temerè nimiùm ſaltaret ab arbore Judas,
Rupturam paſſus viſcera fudit humi.

Doctor obſcurus.

Cur obſcura docens, Doctor clariſſimus audis?
Scilicet in tenebris clariùs aſtra micant.

Uxor Loth in ſtatuam ſalis converſa.

In ſtatuam converſa ſalis Loth, creditur, uxor,
Inſipiens Mulier, cum periit, ſapuit.

Martinus

Chwała z pracy. (mierze,
Chwała z trudnośćią przyidzie; przyłoż pieśń w tey
Do bitwy, a tak ręka zwycięstwo odbierze.

Zuzanna czysta.
Czemu się miłość starców nadaremną iłała?
Czystey Duszy Zuzanny by nie zarażała.

S. Katarzyna miesto krwi mleko leiąca.
Gdyby nie mleko za krew z szyi Katarzyny
Płynęło! rzekłbyś śmiało Mąż to był iedyny.

Paweł złodziey.
Z złodzieystwa tylko żyiesz Pawle! kradnąc wszędzie,
Koniec życia twoiego. czy powroz nie będzie?

Smiech do płaczu.
Jak opłakane życie, iak bolem ściśnione!
Gdy dla śmiechu ma często łzą lice skropione.

Radości Niebieskie.
Chociasz Nieba radości są rzadkie dla cnoty,
Jednakże pełne pociech są z własney istoty.

Oto ia Służebnica Pańska &c.
Gdyby nie była Słowa BOGA posłuchała,
Bozkiegoby też Słowa Matką nie została.

Judasz obwieszony.
Złe drzewo dla Judasza szubienicę dało,
Bo żadne takowego owocu nie miało.

Inaczey.
Gdy skakał na gałęzi Judasz z uchwałości,
Błonę zerwał, i wylał na ziemię wnętrzności.

Nauczyciel ciemno uczący.
Ciemno ucząc, iasnym cię Mistrzem nazywaią,
Bo w ciemney nocy iaśniey gwiazdy przyświecaią.

Zona Lota w bałwan soli obrocona.
W bałwan soli się żona Lota obrociła,
Głupia, w ten czas złe czuie, gdy życie straciła.

Marcin.

Martinus Lutherus.

Menſales Martine ſales, Luthere lutoſe
  Doctor porcinus, cùm loquereris, eras.

Dominus in nive mortuus.

Aſpera nuper hyems Dominum de nocte peremit;
  Hæc verè dici frigida mors potuit.

Mendicus, & blaſphemus.

Impia, qui nuper maledicta refuderat ore,
  Pro ſtipe mendicus ſtipite dignus erat.

Damianus illiberalis.

Munera ne numera numerando, munera dando,
  Et manus & murus fit Damiane minus.

S. Magdalena flens.

Ex oculis amor elicuit tibi Magdala fletum;
  Et genuit (quiſnam crederet) ignis aquam.

Via duplex.

Omnes anguſtus nos ducit ad æthera trames,
  Ad lethum lætum nos quoque ducit iter.

Amor verus.

Dic! cur ſemper amor juvenili pingitur ore?
  Sincerus nunquam nempe ſeneſcit amor.

Vel.

Qui ſuus eſt hoſtis, ſibi mox eſt, credidto, clemens,
  Qui ſibi clemens eſt, is ſuus hoſtis erit.

12. ſigna Cœleſtia.

Interſtincta ſuîs ſunt diverſoria ſignîs,
  Et ſua bis ſenîs ſol notat aſtra notis.

Aries.

Vim patitur Cœlum, capit id violentia ſola;
  Ariéte pugnandum, qui quatit, aſtra rapit.

Taurus.

Ecquis laſcivum promovit in æthera Taurum?
  Traxerit in Cœlum fortè juvenca venus.

Gemini.

Marcin Luter.

Przy ſtole ſzpetnie Lutrze, gdy gadaſz, żartuieſz!
Znać ſię Miſtrzem wieprzowym ſwiatu okazuieſz!

Pan w śniegu umorzony.

Tęga zima niedawno umorzyła Pana;
Zaiſte ta śmierć zimą zoſtała nazwana.

Zebrak, i bluźnierca.

Ze popełnił bluznierſkie żebrak złorzeczenia,
Godzien miaſto jałmużny na pal zawieſzenia.

Damianin ſkąpy.

Nie licz darow! gdy daieſz, boś ieſt Damianie
Skąpy, mało kto weźmie, wiele nie doſtanie.

S. Magdalena płacząca

Z oczu ci Magdaleno miłość łzy wyciſka;
Ze z ognia (ktoby wierzył) źrzodło wod wytryſka?

Dwoiaka droga.

Ciaſna droga do Nieba wſzyſtkich nas prowadzi,
Szeroka, i weſoła do piekła iść radzi.

Miłość prawdziwa.

Mow! czemu miłość młodą maluią na twarzy?
Miłość prawdziwa nigdy nie zna ſtarey ſzarzy.

Inaczey.

Kto ſobie nieprzyiazny, wnet będzie łaſkawy,
Kto łaſkawy, wnet ſobie nieprzyiaciel żwawy.

12. znakow Niebieſkich.

Dwanaście znakow widzieć daie ſię na Niebie,
Ktore iſtotą rzeczy ſą rożne od ſiebie.

Baran.

Gwałt wielki cierpi Niebo, kto chce wniść do Nieba,
Baranem bić do niego, by tam wizedł, potrzeba.

Byk.

Co za roſpuſta Byka pod Nieba wſadziła?
Pewnie iaka młodziuchna miłość wprowadziła.

Bliźnięta.

Gemini.

Nobile par fratrum gemini cum Caſtore Pollux;
Ob nexum, geminô dignus uterquè polô.

Cancer.

Retrogradè quovis ſol aſtra pererrat in anno,
Cancer eum reditûs admonet iſſe ſui.

Leo.

Addictum ſphæris, qui neſciat eſſe Leonem,
Affixum ſphæræ Cœlitus eſſe videt.

Virgo.

Hæc Virgo præſtans ſi Virgo manere volebat,
In Cœlis meritò jure locanda fuit.

Libra.

Qui tribus in digitis terræ ſuſpenderat orbem.
Jam tunc juſtitiæ lancibùs uſus erat.

Scorpio.

Scorpio Cœleſtis minitatur in orbe ſceleſtis,
Se ſtillaturum virus in hoſce ſuum.

Sagittarius.

Aptior eſt caſtris, quam pacis amantibus aſtris,
Ni pharetratus amor ſaucia corda velit.

Capricornus.

Suſpicor, evaſit Capricornus in æthera ſaltu,
Cùm jaceret montes fortis in aſtra Gigas.

Aquarius.

Ne quando Cœli metuant incendia flammæ,
Perpetuas illic iſte miniſtrat aquas.

Piſces.

Quæ, piſces muti paſſim jejunia ſignant,
Piſcibus in Cœlo promeruêre locum.

Septem planetæ.

Errantes ſtellas numeramus in æthere ſeptem;
Hic elementa gerit totquè Planeta vagus.

Luna.

Bliźnięta.

Zacne imie dwoch braci, czy dwoia osoba,
Dla związku, dwoistego Nieba godni oba.

Rak.

Tam i sam co rok słońce świat w koło obchodzi,
Rak ten powrot na pamięć zawsze mu przywodzi.

Lew.

Ktoby sądził, z okręgu, że Lew iest wyzuty,
Teraz widzi, iak stoi przy Niebie przykuty.

Panna.

Ta Panna, ieżli Panną zostać zawsze chciała,
Koniecznie osadzoną w Niebie bydź musiała.

Waga.

Ktory świat na trzech palcach trzymał, i miarkował,
Już w ten czas sprawiedliwey szali potrzebował.

Niedźwiadek.

Niedźwiadek grozi zbrodniom na świecie będącym,
Że będzie dla nich iadem z siebie pusczaiącym.

Strzelec.

Sposobnieyszy do bitwy, niż ku Niebu mierzyć,
Jeżli miłość niezechce serc zranionych dzierżyć.

Koziorożec.

Mniemam: że Koziorożec na Niebo nogami,
Skoczył, gdy Gigas rzucał w toż Niebo gorami.

Wodnik.

Niech się więcey nie boi Niebo ognia szkody,
Bo Wodnik podostatkiem doda zawsze wody.

Ryby.

Za zwyczay ryby znaczą post, czy umartwienie,
Trzeba do Nieba kuchty na ich uwarzenie.

Siedm Planet.

Siedm gwiazd nie na swym mieyscu na Niebie liczemy,
I tyleż tam żywiołow będących widziemy.

Księżyc.

Luna.

Luna Planetarum Cœlo intima, proxima terræ,
Deliquiis adeo parvula facta ſuis.

Mercurius.

Ad Lunam veneremquè ſitus, cum corpore parvus
Mercurius, furum creditur eſſe DEUS.

Venus.

Manè præit Soli, præcurrit veſpere Lunam,
Quò faveant puero Lunaque Solquè ſuo.

Sol.

In medio Sol eſt, tribùs hinc, tribùs inde Planetis
Adſtitibûs; Quidni Rex utriusquè poli?

Mars.

Vicenis quatuor Mars menſibûs aſtra pererrat,
Quò pactô, Menſis Martius omnis erit.

Jupiter.

Bis ſenis Cœlum decurrit Jupiter annis,
Ergone non ſenior, quàm duodennis erit?

Saturnus.

Annis ter denis Saturnus conficis orbem,
Importatquè famem ſæpiùs eſur adhuc.

Lucifer.

Quomodo de Cœlo cecidiſti Lucifer olim?
Caſus hic, occasûs mox orientis erat.

Timor.

En timor atquè metus ſunt fundamenta ſalutis,
Qui timet, ipſe cavet, qui cavet, integer eſt,

Magna cogitantes, & parva habentes.

Parturiunt montes, ſed naſcitur exiguus mus,
Magnus & ex parvo gignitur ungve Leo.

Iteratio peccati.

Pænitet in caſſum, qui peccat adhuc iterando,
Verus amor nunquam vult iterare ſcelus.

Auſtriæ

Księżyc.

Księżyc się bliższym ziemi, niż Nieba wydaie,
Dla zaćmień swoich często pomnieyszym się staie.

Merkuryusz.

W istocie mały, blisko Księżyca przebywa
Merkuryusz, złodzieiow Bożkiem się nazywa.

Gwiazda zaranna razem wieczorna.

Rano Słonce, wieczorem Księżyc zaś ubiega,
A tak Księżyc, i Słonce chłopięciu ulega.

Słońce.

W śrzodku Słońce iest między sześcią Planetami,
Czemuż nad Nieba nie iest Krolem obrotami?

Mars.

Co miesiąc Niebo często Mars obchodzi wszędzie,
Takim sposobem każdy miesiąc marcem będzie.

Jowisz.

Co dwanaście lat Jowisz widzieć nam się daie,
Więc iak w roku dwunastym starszym się nie staie?

Saturnus.

W trzydzieści lat Saturnus raz do nas przychodzi,
Sam dotąd głodny, i nam wszystkim głod przywodzi.

Lucyfer.

Jakżeś spadł z Nieba niegdyś iasny Lucyferze,
Upad ten dał wschodowey, zachod zaraz sferze.

Boiaźń.

Boiaźń gruntowna dłużey żyć człeku dozwala,
Bo się strzeże boiący, strzegąc się ocala.

O wielkich rzeczach myślący, a małe maiący.

Gory rodzą, a mała z nich myszka wychodzi,
Zaś z małego paznokcia lew się srogi rodzi.

Powtarzanie grzechu,

Daremnie pokutuie, kto grzechy pomnaża,
Szczera miłość na powrot od grzechu się zraża.

Auſtriæ felicia connubia.

Bella gerant alii, tu felix Auſtria nube!
Nam quod Mars aliis dat tibi Regna Venus.

Miles.

Rara fides, pietasquè viris, qui caſtra ſequuntur;
Vir licet egregius, ſit malus arma gerens.

Examen conſcientiæ.

Solve DEO grates, pete lumen, diſcute mentem!
Delicti veniam poſce, recide malum!

Terra, & Cœlum.

Terra bonos homines nunc educat atquè malignos,
Sed Cœlum tantùm ſuſcipit eximios.

Tolerantia acrium verborum.

Tu cave defendas! quamvis mordebere dictis!
Dicta volant, nullum ſed perimunt hominem.

Galla, & Poëta.

Omnia, quæ ſcripſi mea vis metra Galla videre!
Hæc dabo pro libris, ſi mihi labra dabis.

Reſponſio.

Nolo tuos verſus, & tangi labra recuſo,
Nam tua metra minus, plùs mea labra valent.

Echo.

Cerno, cremor, fleo, ſpreta fero, triſtemq; repulſā,
Sum nunc & fio. vox, ſonus, aura, nihil.

Vel.

Cùm facie caream, quæris, quare loquor extra!
Cùm tua verba ſequar, dic ubi lingva mea?

Cura ſalutis.

Summa ſalus ſummas animæ curas tenet; iſthæc
Jam non prima manet, ſola ſed una manet.

Chriſtus patiens.

Cùm peccatores eſſemus adhuc, Homo Chriſtus,
Pro nobis cunctis mortuus innocuus.

Omnipo-

Auſtryackie ſzczęśliwe zamęścia.

Zeń ſię dobrze Auſtryo! inni niech woiuią,
Co innym woyny, tobie żony páńſtwa ſnuią.

Żołnierz.

Mąż w obozie ſzkoduie na cnocie i wierze,
Często ludzie choć dobrzy, będą źli żołnierze.

Rachunek ſumnienia.

Podziękuy, proś o swiatło roſtrząśniy ſumnienie!
Win żąłay odpuſzczenia, złe rzuć w zapomnienie.

Ziemia, i Niebo.

Ziemia ludzi pobożnych, i złych wychowuie,
Lecz Niebo dobrych tylko do ſiebie przyimuie.

Znoſzenie ſłow przykrych.

Strzeż ſię bronić, choć ſłowem ciebie urażaią,
Słowa iak wiatr z uſt lecą, lecz nie zabiiaią.

Galla, i Wierſzopis.

Chceſz Gallo, ktorem piſał me wierſze przeczytać,
Dam czytać, ieżli uſt twych daſz mi ſię dotykać.

Odpowiedź.

Wierſzow niechcę, i dotknąć uſt mych nie pozwolę,
Więcey ważę me uſta, niż twych wierſzy rolę.

Odbiianie głoſu.

Mam wzrok, płacz, wrzawę, ſmutno mi odpowiadaią
Jeſtem: głos, dźwięk, wiatr, zaś mię wniwecz obra- (caią,

Inaczey.

Uſt nie mam, pytaſz, czemu głośno iednak gadam?
Gdzie ięzyk? zgadniy! ſłowom gdy twym odpowia- (dam.

Staranie ſię o zbawienie.

Naywiękſze ma ſtaranie duſzy naſzey ſprawa.
Ktora nie wprzod, lecz ſama, i iedna zoſtawa.

Chryſtus cierpiący.

Gdyśmy byli grzeſznymi, śmierć Chryſtus odbiera,
BOG, i Człowiek niewinny za winnych umiera.

Omnipotentia DEI.

Diceris idcirco DEUS Omnipotens quia solus
Omnia, quæ velles, omnis & unus agis!

Detractio ad mensam.

Quisquis amat dictis absentem rodere famam,
Hanc mensam vetitam noverit ipse sibi.

Volterus cogitans quid scribat? nō cogitans quomodo vivat.

Cogito quid scribam? non cogito, quomodo vivam?
Scripta mihi famam, vita sepulchra dabunt.

Vox ad Udonem.

Fac finem ludo, quia lusisti satis Udo!
Lude novum lusum, mortis specta crucis usum!

Paupertas Christi.

Esset cùm dives, propter te factus egenus;
Dives ut ejus tu pauperie fieres.

Vel.

Est nimis ille potens, divesquè, piusquè manebit,
Quisquis cum Christo mitis inopsquè manet.

Arbor in horto extensa.

Christus erat passus priùs arboris in Cruce fixus,
Arbor in horto nunc fixa Cruces patitur.

Roma, & Rava.

Cum fueris Romæ? Romano vivito more!
Sisne Ravensis homo? Roma secunda, Rava.

S. Petrus Apostolus.

Petrus erat Petra; nunc stat tamen Ecclesia, Petra;
Sed Petrus cecidit semel, at Ecclesia nunquam.

Ferrandus Rex.

Ex ferro nomen tibi sit licet; aurea habemus
Secula: nam sub te Rege nihil tremimus.

Scriptor ambiguus.

Dum laudas proprios, & dum damnas alienos;
Nec bonus es Civis, nec malus Orthographus.

Vita,

Wſzechmocność Boska.

Dla tego ſię nazywaſz Wſzechmogącym BOZE!
Boś jeſt wſzyſtkim i wſzyſtko twa Wſzechmocność (może.

Obmowa przy ſtole.

Kto przy tym ſtole ludzkie ſzpeci obyczaie,
Niech nie je, i od tego ſtołu zaraz wſtaie.

Wolter myślący co piſać? nie iako żyć?

Myślę co piſać? iak żyć? nie pomyślę ſobie;
Piſma mi ſławę dadzą, życie ſpocznie w grobie.

Głos do Udona.

Przeſtań gry w życia zgonie, boś grał dość Udonie!
Zagray lepiey w grę nową, patrz na śmierć ſurową!

Ubóſtwo Chryſtuſowe.

Będąc bogatym, zoſtał ubogim dla ciebie,
Byś z iego miał ubóſtwa ſkarb w życiu i w Niebie.

Inaczey.

Jeſt ten Swięty, i możny, i w doſtatki ſrogi,
Kto z Chryſtuſem przeſtaie cichy, i ubogi.

Drzewo w ogrodzie roſpięte. (wym,

Chryſtus dawniey Krzyż cierpiał na drzewie krzyżo-
Dziś drzewo krzyże cierpi w ſadzie ogrodowym.

Rzym, i Rawa. (dzie!

Gdyś ieſt w Rzymie po Rzymſku, żyi cnotliwie wſzę-
Jeźliś Rawianin? Rawać drugim Rzymem będzie.

S. Piotr Apoſtoł.

Piotr był opoką; Kościoł na opoce ſtoi,
Piotr raz upadł, upadku Kościoł ſię nie boi.

Ferrand Krol.

Z żelaza choć maſz Imię; złote czaſy mamy:
Bo pod twym panowaniem nic ſię nie lękamy.

Piſarz obcſtronny.

Gdy twych chwalić, a obcych ganić maſz w zwyczaiu
Aniś dobry Mieſzczanin, ni zły Piſarz w kraiu.

Zycie,

Vita, & mors.

Vivere si bene disces! atque mori bene disces,
Qualis vita tibi, mors tua talis erit.

Vel.

Fata times mala; nec metuis malè vivere; vive
Nunc bene, tunc tibi mors possit & esse bona.

Laus Catonis.

Quæ tegit extinctum cum liberrate Catonem,
Hæc ridet tumulos Cæsar arena tuos!

Responsio Cæsaris.

Seu Cato sit liber, strictus seu Cæsar in orbe,
Post obitum tumulò par cinis ambo sumus.

Epitaphium Josephi II. Cæsaris Magni.

Hic jacet. ille fuit magnus qui Cæsar in orbe,
Post mortem parvus, vel nihil ipse manet.

Fabianus Vir.

Esse tibi sapiens, & Vir Fabiane videris,
At mihi nec sapiens, nec Fabiane vir es.

Gratulatio Festorum Regi.

Quis quid habet, Regi donat, dare pauca videtur;
Nil qui habet, & dederat, plura dedisse, reor.

Adamo Præsuli ab Adamo.

Primus in orbe Parēs Adam erat; sic tu ordine primo
Præsul Adame Pater! sic vovet alter Adam.

Thomæ.

Nominis hæc Thomæ plausùs duo carmina demus;
Si mera multa dabit, tunc metra multa damus.

Stephano.

Plenus gratiâ erat Stephanus: Tu pocula plena
Site meri! hinc Stephanus gratus amicus erit.

Joanni.

Vita Joannis erat nullius conscia culpæ;
Tale tuum nomen, talis & ipse Vir es.

Gratulatio,

Zycie, i śmierć.

Gdy dobrze żyć nawykniesz, umrzesz dobrze wszędzie
Jakie teraz twe życie, taka i smierc będzie!

Inaczey.

Boisz się źle umierać, a źle żyć nie boisz!
Zyi dobrze! a przy dobrey śmierci się ostoisz!

Pochwała Katona.

W ktorym grobie z wolnością proch Katona grzebie,
Ten w twych grobach, Cesarzu nasmiewa się z ciebie

Odpowiedź Cesarza.

Czy wolny Kato, czyli scisły Cesarz bywa,
Po smierci nas proch rowny choie przykrywa.

Nadgrobek Jezefa II. Cesarza Wielkiego.

Tu leży Jozef drugi Cesarz, wielkim zwany,
Po śmierci za małego, czyli za nic miany.

Fabian Mąż.

Jesteś Mężem, i Mędrcem sobie Fabianie!
Dla mnie ni Mąż ni mądry Fabian zostanie.

Powinszowanie Swiąt Królowi.

Kto, co ma, da Krolowi, mały dar się staie;
Mniemam, że ten da więcey, kto nie ma, a daie.

Adamowi Biskupowi od Adama.

Pierwszy Oyciec nasz Adam, Adam Adamowi,
Pierwszym w rzędzie bydź Oycem, życzy Biskupowi.

Tomaszowi.

Masz Tomaszu na Imię dwa wiersze okrzykow,
Jeżli wina dasz dosyć? dość damy wierszykow.

Szczepanowi.

Pełen łaski był Szczepan; ty wino ze dzbanem
Postaw pełnym! a będziesz nam miłym Szczepanem.

Janowi.

Zył Jan Apostoł w całym życiu nie zmazanie;
Takie iest Imię twoie, iakiś ty sam Janie!

Powinszo-

Gratulatio novi Anni.

Ecce! novū cerno annum; omnes tu temporis annos
Semper ubiquè novos, cerne diesquè probos!

Tres Reges Magi.

Tres tria dona ferunt Reges Trino ſimul Uni:
Mirrham homo, Rex aurum, Thusq; Deusque refert.

Inſcriptio in Domum Principum Poniatoviorum cum Stemmate; Vitulus.

Commoda ſtat cunctis Poniatovia cum Vitulo Ædes;
Ædem quisquis init: non ferit hic Vitulus.

In Domum cum Stemmate: Luna. & Flumen.

In fundo Regum cunctis ſtat commoda moles;
Non ſibi luna nitet, non fluit unda ſibi.

Epitaphium Platini Typographi.

Chriſtophorus ſitus hic Platinus Regis Iberi
Typographus; ſed Rex Typographûm ipſe fuit.

Juriſconſulti.

Nec te artis fugit emorientem gloria juris;
Jus fugit auctorem, jure cadente, mori.

Occiſo.

Turca necat fratrem, Nero Matrem, Gallus utrūq;;
Cur non ſit Gallus Turca, Neroque ſimul?

Reſponſio.

Turca necem fratri, Nero Matri, inſontibus infert;
Sontibus at Gallus parcit utrisquè piis.

Epitaphium Friderici Magni Regis Boruſſorum.

Rex jacet hic Fridericus erat qui Magnus in orbe,
Poſt mortem parvus, non minùs ipſe manet.

Nanus.

Omnis homo, quidam microcoſmus dicitur eſſe:
At meliùs titulus convenit iſte tibi.

Omne bonum in DEO.

Quidve vagaris homo? quærens animæ bona, ſimplex
Quære bonum! quod habet cuncta ſuperna bona.

Powinszowanie nowego Roku.

Nowy Rok dziś oglądam; ty wſzyſtkich lat żaday
Nowych, dni zawſze dobre, i wſzędzie oglądaj!

Trzey Królowie Mędrcy.

Trzey Króle w trzech iednemu nioſą darow troie:
Człek mirrę, Król ma złoto, BOG kadzidło ſwoie.

Napis na Dom Xiążąt Poniatowſkich z Herbem: Ciołek.

Dom z Ciołkiem Poniatowſkich ſłci ku wygodzie;
Do Domu wſtęp ma każdy: Ciołek ten nie bodzie.

Na Dom w Staroſtwie z Herbem: Mieſiąc, i Rzeka.

Dom na gruncie Królewſkim dla wſzyſtkich wygody,
Nie ſobie Xiężyc świeci, ani płyną wody.

Nadgrobek Platyna Drukarza.

Krzyſztof Drukarz Królewſki tu Platyn ſpoczywa;
Lecz ſam wſzyſtkich Drukarzow Królem ſię nazywa.

Prawnego.

Smierć ci życie, lecz prawo chwały nie odbiera
Gdy prawo padnie, ſprawca ſam praw obumiera;

Zaboyſtwo.

Turczyn brata zabiia, Nero Matkę ſwoie;
Francus ni Turczyn, Nero, choć zabił oboie?

Odpowiedź.

Turczyn bratu, a Matce Nero śmierć ſprawuie
Niewinnym; Francus winnym śmierć obom daruie.

Nadgrobek Fryderika Wielkiego Krola Pruſkiego.

Tu leży Król Fryderik wielkim w życiu zwany,
Po śmierci za małego, nie ieſt rownie miany.

Karzeł.

Wſzelki człowiek ſię małym światem jakoś zowie,
Żeś ty takim człowiekiem, każdy z nas to powie.

Wſzyſtko dobro w BOGU.

Czemu człecze błędliwy ſzukaſz dobr dla ſiebie?
Szukay dobra ſzczerego! to maſz wſzyſtko w Niebie.

Calvus.

Eſt aliquid, cur me videare beatior eſſe;
Uno namquè minus pectine memet eges!

Illiberalis homo.

Multa peto, tu multa negas; peto pauca, nec illa
Das; nihil ergo peto, tu nihil ergo nega.

Invidus.

Si tantùm figulus figulum, quod dicitur odit;
Quæ numeroſa magis, quam figulina tribus?

Pumilio.

Curtus es! & quôvis tibi longior eſſe videris;
Umbram mane tuam aut veſpere menſus eras.

Æger.

Cùm ſis æger, (ait Medicus) Medicum abnuis eccur?
(Æger ait) volo adhuc vivere, nolo mori.

Puer, ebrius, ſtultus: veriloqui.

Hi tres nulla ſciunt mendacia dicere; menti
Nam nequeunt contra dicere: mente carent.

Ovum Paſchale, & Agnus.

Ovum do Paſchale tibi pro more vetuſto;
Sic dato Paſchalem tu mihi rurſus ovem.

Pauper Philoſophus, illiteratus dives.

Pauper ego, tu dives opum; tu pauper egoquè
Ingenió dives; ditior at quis? ego.

S. Catharina locò ſanguinis lac fundens.

In Cœlo fecit Juno, via lactis ut eſſet;
Ut ſit in terris, nunc Catharina facit.

Ejuſdem ſepulchrum oleum ſcaturiens.

Virginibus fatuis oleum defecit & ignis;
Hanc oleum nunquam deficit; ergo ſapit.

Senecio.

Tu canus cùm ſis; juvenem me ſuſpicis: intus
Canitiem capiti reris ineſſe meo.

OEnopola.

Łyfy.

W iedney rzeczy fzczęśliwość nade mnie zyfkuiefz!
Moie grzebień iest potrzebny, ty nie potrzebuiefz!

Skąpy człowiek.

Czy więcey czy mniey profzę; odmawiafz moy Pa-(nie;
Więc iuż o nic cię profzę; co chcefz, niech fię ftanie.

Nienawiftny.

Jeźli garncarz, iak mowią, garncarzowi fzkodzi,
Ktoryż fię rod liczniey fzy nad garncarfki zrodzi?

Karzeł.

Krotkiś! a żeś nad innych dłuższy, mafz widzenie;
Ztąd rano, albo wieczor twe rozmierzafz cienie.

Chory.

Choryś ieft. (mowi Lekarz.) a nie chcefz Lekarza?
Chcę żyć iefzcze, a Lekarz choremu śmierć zdarza.

Dziecię, piiany, głupi: prawdę mowiący.

Ci trzey nie kłamią; rozum pomiefzany maią;
Naprzeciw też rozumu wcale nie gadaią.

Jaie Wielkanocne, i Baranek.

Daięć iaie święcone, dawnieyfzym zwyczaiem;
Ty mi day święconego Baranka na wzaiem.

Ubogi Filozof, nieuczony bogacz.

Jam ubogi, tyś bogacz; ia dowcip pofiadam;
Tyś głupi; ktoż bogatfzy? ia, bo cię przegadam,

S. Katarzyna miafto krwi mleko leiąca.

Sciele Juno, na Niebie drogę: mleczna płynie,
Na ziemi Katarzyna z drogi takiż ftynie.

Teyże grob oley z fiebie wydaiący.

Głupim Pannom oleiu, i światła nie ftało;
Tey, będąc mądrą, światło zawfze doftarczało.

Starzec.

Będąc fiwym; mnię młodym żwac iefteś gotowy:
Mniemafz, że mam fiwiznę w famym śrzodku głowy.

Winny

Oenopola.

Sunt bona mixta malis, vulgò proverbia dicunt;
Eſſe, bonis miſces, cùm mala vina, probas.

Majus Rex Menſium.

Cur inter Menſes Majus Rex eſſe meretur?
Nil, quàm ſit Majus, tempora Majus habent.

Angela Virgo caſtitate obſcrita.

Nubere cùm ſponſo careas pare, candida, ſponſa!
Angelus eſt tibi par; Angela nube pari!

Epitaphium bibonis.

Vixit hic, ut biberet, ſitiebat, & usquè bibebat;
Nunc dubitatur adhuc, deſiéritne ſitis?

Vanitas.

Siccine pulveribûs crines reſpergis & umbrâ?
Omnes nos homines pulvis, & umbra ſumus.

Tabaco nimiò utens.

Nunquam ſat potis es nares complere tabacô,
Anne tuus ſundô naſus utrinquè caret?

Oculi impudici.

Si ſemel eſt oculis defuncta modeſtia mater,
Pupillas oculos quis neget, eſſe duas?

Duplex æternitatis via.

Arcta via in Cœlum, lata eſt, quæ ducit ad orcum,
Hæc eſt longa nimis, ſtat nimis illa brevis.

Unus ſervus, duo Domini.

Nemo poteſt hominum Dominis ſervire duobus,
Nec duo ſervi uni ſufficiunt Dominæ.

Mendici.

Magna patet mendicorum nunc copia mundo,
Eſt ad egenorum parvula turba modò.

Quidam homo barbatus.

In te laudo caput, non autem laudo capillos,
Crines eſſe bonos, ſed caput eſſe, nego.

Epigramma.

Winny szynkarz.

Ze się złe z dobrym mięsza, tak często mowiemy;
Ty gdy złe wino w dobre leiesz, doznaiemy.

May Krol Miesięcy.

Czemu z wszystkich Miesięcy May się Królem zowie?
Bo czas w nim iest nad innych; większy każdy powie.

Angela Panna ślubem czystości obowiązana.

Angelo! z oblubieńcow nie zrownać nikt zgoła;
Zyi z tym! ktoryć iest rowny: masz w Niebie Anioła

Nadgrobek piianicy.

Zyiąc pił, i pić prapnął, i pił aż do poty;
Wątpię teraz, czy ieszcze nie ma pić ochoty?

Prożność.

Także wlos nasz potrząsa cień, i proch z popiołu?
Wszyscy ludzie są cieniem, i prochem pospołu.

Tabaki wiele zażywaiący.

Nigdy nozdrzow tabaka twych nie napakuie,
Azaż z obu stron w nôsie iuż ci dna brakuie?

Oczy niewstydliwe.

Jeźli oczy raz skromność matkę postradaią,
Ktoż przeczy, że też oczy dwie źrzenice maią?

Dwoiaka do wieczności droga

Ciasna droga do Nieba, do piekła szeroka,
Ta krotka, tamta nazbyt długa, i wysoka.

Sługa ieden. dway Panowie.

Zaden z ludzi dwom Panom służyć nie wydoła,
Dway sludzy iedney Pani nie wystarczą zgoła.

Zebracy.

Wielka liczba żebrakow na świat pielgrzymuie,
Lecz prawdziwych ubogich mało się znayduie.

Nieiaki człowiek brodaty.

Głowę chwalę, lecz włosow twych nie chwalę zgoła,
Włos dobry, głowy dobrey nie masz, ani czoła.

Napis

Epigramma.

Scis! Oratorem fieri, nascisquè Poëtam;
Nasci, non fieri sic epigramma, scias!

Macer fur.

Nunc macer es! sed eris, postquam pendebis, obesus;
Quando tuum volucres undiquè corpus edent.

S. Petrus continuò flens.

Gutta cavat petram, non vi, sed sæpe cadendo,
Gutta cavat pariter, sæpe cadendo, Petrum.

Ecclesia Romana.

Roma caput mundi, quid mundus, & omnia mundi?
Esse, decet, capiti subdita membra tuo.

Papa, & Ecclesia.

Papa Pater dictus, dicta est Ecclesia Mater,
Hic Patris est pignus nomine, Matris ea.

Humani generis Redemptio.

Unum duntaxat Verbum (Verbum Caro factum)
Nostra salus hominum constitit una DEUM.

Doctor Podagricus.

Non jacet in molli veneranda scientia lecto,
Quomodo non tecum sæpe jacente jacet?

Aer.

Aere mobilius nihil est, leviusquè vicissim,
Aere nil gravius, nobiliusque nihil.

Adæ peccatum.

In malo peccavit Adam, peccavimus omnes,
Omnis ob hoc malum, tot mala sumit homo.

Quidam exul Adamus.

Jura dabam primus: sum primus & exul Adamus;
Sum Comes atquè mei Protoparentis Adam,

Pauper, & dives.

Pauperior sum te, quando vigilamus uterquè,
Quando dormimus, pauper uterquè sumus.

Virtus.

Napis wierſza.

Wieſz! że ſię Mowca czyni, a Wierſzopis rodźi;
Tak wierſza nikt nie czyni, lecz z ſiebie pochodzi.

Chudy złodźiey.

Dziś chudyś! będzieſz tłuſty, iak poydzieſz na chaki,
Kiedy zewſząd żreć będą twoie ciało ptaki.

S. Piotr uſtawicznie płaczący.

Kropla wody wydrąża doł, w kamieniu częſta,
Taż w Piotra twarzy, znaki czyni z oczu gęſta.

Kościoł Rzymſki.

Rzym Głowa świata, coż świat, i na świecie chwały?
Przyſtoyna rzecz, by Głowie członki ſię poddały.

Papież. i Kościoł.

Papież Oyciec nazwany, Kościoł Matka bliſka;
Ten Matki, a on Oyca, godni ſą nazwiſka.

Ludzkiego narodu Odkupienie.

Jedno Słowo ſię Ciałem (Słowo Bożkie ſtało,)
Jedno ludzkie zbawienie w nas BOGA wyznało.

Nauczyciel podagryk.

Na miękkim łożu mądrość złożona nie bywa;
Jakże, gdy częſto leżyſz? z tobą nie ſpoczywa?

Powietrze.

Nad powietrze rzecz nie ieſt ruchomſza, i lżeyſza,
Nie maſz rzeczy, iak ta ieſt, cięższa, i zacnieyſza.

Adama grzech.

W iabku zgrzeſzył i Adam, i my zgrzeſzyliśmy,
Z tego iabka w złe wielkie wſzyſcy zabrnęlismy.

Pewny wygnaniec Adam.

Pierwſzym prawa ſtanowił: pierwſzy idę z kraiu
Wygnaniec Adam; Ociec iak moy Adam z Raiu.

Ubogi, i bogaty.

Jam ieſt nad cię uboższy; gdy oba czuiemy,
Ubogiemi ieſteśmy, kiedy oba ſpiemy.

Caeta.

Virtus.

In medio virtus sudibûs stipata duabûs,
Inter latrones incidit ergo duos.

Testamentum.

Nescio: cujus erunt? quæ nos hucusquè tenemus;
Ex testamento posteritatis erunt.

Filius DEI.

Par Genitor Genito, Genitus quoquè par Genitori;
Posterior non est ille; nec iste prior.

Aqua.

Est aqua, ceu dicas: a qua sunt omnia dicta;
Quod post Baptismum veriùs esse puta.

Luna Othomanica.

Crescentem Lunam, decrescentemquè videmus;
Decrescat semper Turcica Luna, volo.

Christianus mundo, & carni deditus.

Nemo potest apte Dominis servire duobus,
Et servire putas, te bene posse tribus?

Gibbosus.

Antè gerunt alii positum sub pectore ventrem,
Tu, nisi fortè tibi sint duo, retrò geris.

Grus, & Mulier.

Grus nimiùm garrit, nimium quoq; fœmina garrit;
Obstruat, ut sileant, os utriusquè lapis.

Podagricus.

Nulla tui me menet penitus miseratio tangit,
Cùm podagram plumis panniculisquè foves.

Relligiosa paupertas.

Paupertate quid est toto pretiosius orbe?
Quam, nisi qui vendant omnia, nullus emet.

Urbs Troia.

Troia fuit quondam totó clarissima mundó,
Arderet postquam, clarior inde fuit.

Calvus.

Cnota.

Między dwiema ſłupami w śrzodku cnota ſtoi,
W padła w ręce dwoch łotrow; czy to iey przyſtoi?

Oſtatnia wola.

Nie wiem; co dotąd mamy, czyia to rzecz będzie?
Z oſtatniey woli pewnie potomnosc oſiędzie.

Syn Boży.

Rowny Oyciec Synowi, Syn Oycu podobny,
Ten pierwſzym, ow oſtatnim, nie ieſt bydż ſpoſobny.

Woda.

Jeſt woda, czyli rzeczeſz: od ktorey zowiemy,
Wſzyſtko; co po Krzcie bardziey rozumieć możemy.

Księżyc Turecki.

Że Kſiężyc naſz raz mnieyſzy, zaś większy widzie-(my,
Niech codziennie Turecki zmnieyſza ſie, życzemy.

Chrześcianin do świata, i ciała przyiaciozary

Nikt nie może dwom Panom ſłużyć doſtatecznie,
A mniemaſz, że uſłużyſz trzem dobrze, i grzecznie?

Garbaty.

Inni przed ſobą noſzą brzuch pod pierſią w ciele,
Ty z tyłu, chyba ieżli maſz dwa, to za wiele.

Zoraw, i Niewiaſta.

Tak żóraw, tak Niewiaſta bełkoce ięzykiem,
Trzeba im, by milczeli, pyſk zatkać kamykiem.

Podagryk

Zadna mię zgoła litosc nad tobą nie bierze,
Gdy podagrę chwiiaſz w miękkuſinkie pierze.

Zakonne uboſtwo.

Uboſtwo ſkarb naydrożſzy u swiata, i Nieba,
Ktory, żeby kto kupił, przedać wſzyſtko trzeba.

Miaſto Troia.

Troia z wſzyſtkich Miaſt bardziey na świecie iaśniała
Lecz gdy ſię zapaliła, iasnieyſzą zoſtała.

Calvus.

Poſſit ut ante hominis mortem calvaria dici?
Eſtne caput? non eſt; excipe calve tuum.

Rerum inſtabilitas.

Triſtia ſuccedunt lætis. & læta viciſſim
Triſtibus: ambiguo durat in orbe nihil.

Claudus fracto pede.

O homo! cur brevior fracto pede factus es unò?
Te non iſte bonas, pes monet, îſſe vias.

S. Sebaſtianus ſagittis perfoſſus.

Dive! tuas in te jaculante furore ſagittas,
Factus es æthereo dignus amore ſcopus.

Vel.

Mors pugiles alios telo proſternit in uno,
In te unum fruſtra plurima tela jacit.

Quidam Apoſtata, & S. Antonius.

Legitimis reddit Dominis amiſſa Patronus,
O ſi te Domino redderet ille ſuo!

Neophyti.

Qui propiùs Chriſti baptiſmum tangere vultis!
Cur ad Jordanis non reſidetis aquas?

S. Agnes.

Agnetis lateri quare comes additur agnus?
Agni ne ſolum hanc nomen habere putes!

Homo homini fit lupus.

Piſces majores, comedunt, glutire minores;
Sic homo, majoris ſæpe fit eſca minor.

Senator juvenis.

A ſenio dictum veteres voluêre Senatum,
Ergo Senator tu non es! at eſſe potes.

Ovenus.

Carnalis magis es! quam ſpiritualis Ovene!
Carnem quippe tuum carmen Ovene ſapit.

Februa-

Łyſy. wa?
Czy przed śmiercią ieſt cżłeka nakſztałt trupiey gło-
Nie ieſt: oprocz twey łyſey, ktora ieſt takowa.

Rzeczy nietrwałość.
Po ſmutku ieſt weſołość, po weſelu ſmutek:
A we wſzyſtkim na świecie maſz nietrwały ſku-
Kulawy złamawſzy nogę. (tek.
Złamawſzy iednę nogę, czemu chramieſz ſrodze?
Znać po niedobrey noga ta chodziła drodze.

S. Sebaſtyan ſtrzałami ubity.
O Swięty! twe ku tobie zmierzaiące ſtrzały,
Z ſzaleńſtwa ſię miłości Bozkiey celem ſtały.

Inaczey.
Smierć innych ludzi iedną ſtratą trupem ściele,
Na cię iednego rzuca ſtrat darmo, i wiele.

Pewny odſzczepca, i S. Antoni.
Wiele rzeczy ten Swięty zgubionych wyiawił,
O gdyby on też BOGU cię twemu przyſtawił!

Nowochrzczeńcy.
Ktory bliżey Chryſtusa Chrzeſt oſiągnąć chcecie,
Czemu przy wod Jordanie wraz nie oſiądziecie?

S. Agnieſzka.
Czem przy boku Agnieſzki baranka przydano?
Bo nie z imienia tylko za taką ią miano.

Człowiek dla człowieka ſtaie ſię wilkiem.
Widziem, że większe ryby mnieyſze połykaią;
Tak ludzie więkſi mnieyſzych częſto pożeraią.

Rayca młody.
Od ſtarości tak radę zowie ſtarych poſtać,
Tys Raycą nie ieſt, chyba możeſz kiedy zoſtać.

Owen.
Ciało bardziey Owenie! niż duch w tobie tleie,
Bo o ciele nay więcey wierſz twoy wſzędzie pieie.

Februarius plerumquè frigidus.

Si veniat à febribus Menſis Februarius; ergo
Quomodo non omnes, hoc veniente, fremunt?

Claſſis Pyratarum.

Prædonum Claſſi malus non ſufficit unus,
Quot numerat nautas fert tot & illa malos.

Vinum regit.

Vina coronabant veteres, ut ſcripta loquuntur,
Quid mirum, quòd nunc Regna tot illa regunt?

Chriſtus in horto ſudans.

Chiſtus athlas nimio ſcelerum ſub pondere ſudat,
Noſtra DEUM levitas præ gravitate premit.

Chriſtus captus, & ligatus.

Faſciculum mirchæ ſed mirè vincula ſtringunt,
Nil hic amaroris, plùs at amoris habet.

Chriſtus aurem Malchi ſanat.

Vix tetigit Malchi manus aurem, deſiit eſſe
Surdus, at abſurdus manſit, ut ante fuit.

Petrus Chriſtum à longè ſequitur.

Ah! nimis à longe ſolem ſequeris Petre Chriſtum,
Hinc eſt, quòd tua ſit frigida facta fides.

Idem ad ignem negat Chriſtum.

Si non ſacrilegum Petrus acceſſiſſet ad ignem,
Non foret in tantum lingva ſoluta ſcelus.

Malchus Chriſto infligit alapam.

Non levius ſcurris hominum genus eſſe putabam,
Scurra gravis quod es tu! ferrea dextra probat.

Vel.

Armatâ quisquis dextrâ te Chriſte cecidit
Quam ferus, & verè ferreus ille fuit.

Chriſti flagellatio.

Es Patris Verbum, pateris ſed verbera Chriſte!
Verbum paſſivum jam, ſcio, quòd ſit amor.

Non

Luty naywięcey zimny.

Jeżeli od gorączki Miefiąc Luty wzięty,
  Jakże każdy gdy on ieft, zimnem nie przeięty?

Okręt rozboynikow.

A afzt ieden rozboynikow okręt nie fteruie,
  Tyle on ma żeglarzy, ile złych rachuie.

Wino rządzi.

Dawni, iak pifzą, fkronie wieńczyli winami,
  Coż za dziw, że dziś tyią rządzą Kroleftwami?

Chryftus w Ogroycu pocący fię.

Chryftus dla grzechow frogich pocić fię dozwala,
  Ktorego nafza lekkość ciężarem przywala.

Chryftus poimany, i związany.

Snopek mirry lecz dziwney więzami krępuią,
Nie gorzkiego, lecz miłość fłodką w nim znayduią.

Chryftus ucho Malchufa uzdrawia.

Co tylko ręka świeta tknęła fie Malchufa,
  Słuch odebrał, lecz dawna w nim ieft zła pokufa.

Piotr za Chryftufem zdaleka idzie.

Chryftus Słońce, Piotr za nim zdaleka krok bierze,
  Z tąd też w iego oziębłość pozoftała wierze.

Tenże przy ogniu zapiera fię Chryftufa.

Gdyby Piotr tak złym ogniem nie był zagorzały,
Ufta iego tak zdrożnych słowy nie gadały.

Malchus Chryftufowi wyciina policzek.

Mniemam: że człek żydowfki nie iak człowiek chodzi,
  Zes ty żyderz, twa ręka nieludzka dowodzi.

Inaczey.

Zbrodnią ręką cię Chryfte! kto w twarz ciężko bije,
  Jeft to człowiek nieludzki, i froższy nad żmiie.

Chryftufa biczowanie.

Syn Bozki tak okrutne znofi uderzenia,
  Wiem, że to miłość cierpi z nafzego zbawienia.

Nie

Non erat ei decor.

Ah! quàm deformis ſit nunc DEI formis imago,
Huic dum ſpecies nec decor ullus adeſt.

Chriſtus ſpinis coronatus.

Infixam Capiti geſtas bone Chriſte coronam!
Hæc firmum Regnum denotat eſſe tuum.

Vel.

Chriſtus pro nobis maledictum factus; & hinc eſt:
Terra quod hæc ſpinas ſic maledicta tulit.

Vel.

Eſt via Chriſtus ad aſtra, ſed acribus obſita ſpinis,
Non eſt è terris mollis ad aſtra via.

Sceptrum arundineum Chriſti.

Portat arundineum leve Rex de ſtipite ſceptrum,
Pro nobis Regnum non grave Rex hic habet.

Bajulans Crucem

Obſequium ponet tua Crux tibi Chriſte ſecundum,
Nam quam tu modo fers, te feret illa brevi.

Chriſtus Cruci clavis affixus.

Non opus eſt clavi, reſeretur ut area ſalutis,
Clavus enim quivis hanc aperire poteſt.

Chryſtus Crucifixus.

Si quondam lignum vitæ vitaſſet Adamus,
In ligno nunquam mortua vita foret.

Vox Chriſti: Sitio.

Affixum lecto JESUM febris urit amoris,
Hinc eſt, quòd *ſitio* jam moriturus ait.

Chriſtus felle potatus orat pro crucifixoribus.

O mitem JESUM! qui pro tortoribus orat;
Fel bibit, & tamen hæc felle Columba caret.

Chriſtus flens in Cruce.

In Cruce flet Chriſtus; poſthac reprehendere noli!
Si quemquam videas in Cruce flere ſua.

Moriens

Nie było w nim ozdoby.

Ah! iak wdzięczną ozdobę, i piękność BOG traci,
Gdy w nim nie masz ni kształtu, ni ludzkiey postaci.

Chrystus cierniem uwieńczony.

Gwałtem na Głowę Chryste złość koronę wtłacza,
Że twe Królestwo stałe, też iasnie oznacza.

Inaczey. (nie,

Chrystus dla nas przeklęctwem stał się; widziem wier-
Że też ziemia przeklęta takież wniosła ciernie.

Inaczey.

Chrystus droga do Nieba lecz przybrana w głogi;
Bo nie masz z ziemi lekkiey pod Niebiosa drogi.

Berło trzciniane Chrystusa.

Niesie Król berło lekkie z trzciny wyrobione,
Nie ciężkie to Królestwo dla nas zostawione.

Krzyż dźwigaiący.

Krzyż twoy Chryste usłuży ci szczęśliwy wszędzie,
Bo ktory teraz nosisz, on cię nosić będzie.

Chrystus gwoźdźmi do Krzyża przybity.

Nie trzeba klucza Nieba drzwi do otworzenia,
Każdy gwoźdź iest Jezusow kluczem do zbawienia.

Chrystus Ukrzyżowany.

Gdyby Adama drzewo życia nie zgubiło,
Nigdyby w smierc też drzewo życia nie wprawi-

Głos Chrystusa: Pragnę. (ło.

Przybity na krzyż Jezus, głośno się odzywa:
Pragnę; z miłosci wiekiey, gdy iuż dogorywa.

Chrystus żołcią poiony, modli się za swych morderców.

O cichy JEZUS! ktory za morderców prosi;
Żołć piie, choc Gołątek ten żołci nie nosi.

Chrystus płaczący na Krzyżu.

Chrystus na Krzyżu płacze; ztąd nie gań nikogo!
Gdy zoczysz, że kto będąc w krzyżu, płacze srogo.

Umieraiąc

Moriens Patri se commendat.

Ad Patrem rediit, cùm perdidit omnia Christus;
Prodigus ah! certè filius iste fuit.

Christus agonizans.

Dum caput inclinat JESUS, humerosquè reponit,
Quod leve dicebat, nunc grave sensit onus.

Mors Christi.

Oh venerem totus fuerat prope perditus orbis,
Hinc voluit veneris Christus obire die.

Christus extra urbem passus.

Urbi non uni, sed toti nascitur orbi;
Dux & flos campi est, campus utrumquè decet.

Lanceâ Latus Christi perfoditur.

Quem sibi morte sua mundum jam fecit amicum
Christus, ei pandit pectoris ima sui.

Christus Rex dolorum.

Crux Thronus est diamema vepres, sceptrumquè pa- (lustris
Canna: hoc mactatus Christus honore fuit.

In Christi morte tenebræ ortæ.

Non mirum! tenebras Christo moriente fuisse;
Major & umbra cadit, sole cadente; vides!

Christus vitæ nostræ medela.

Et Cypri botrus est, & vitis Christus; ab ista
Vite, meæ vitæ, certa medela fluit.

Corona Christi spinea.

Est nimiùm levis hæc pro tanto Rege Corona,
Immò nimis gravis est ista corona DEO.

Vel.

Verba loquebantur lictores impia JESU,
Hinc aures spinis sepiit ipse suas.

Beatissima Virgo sub Cruce.

Pallet & in lacrymas nato spirante liquescit
Mater; ita ut nunquam pallida luna pluit.

Septem

Umieraiąc Oycu się poleca.

Do Oyca się powraca, gdy wszystko zmarnował;
Ah! rozrutny Syn za nas wszystko rozszasował.

Chrystus kłaniący.

Gdy Głowę skłania JEZUS ramiona skieruie,
Co przedtym lekki ciężar teraz przykry czuie.

Smierć Chrystusa

Dla nieczystości zgubion świat iest początkowy.
Z tąd chciał Chrystus zakończyć życie w dzień piątkowy.

Chrystus za Miastem cierpiał.

Nie Miastu lecz całemu światu życie robi,
Wodz iest, i Kwiat na placu, plac oboie zdobi.

Włocznią Bok Chrystusa otwarty.

Chrystus śmiercią iuż sobie świat przyiazny stworzył
Jeszcze nad to i Serce ku niemu otworzył.

Chrystus Krol boleści.

Krzyż Tron, Korona ciernie, berło w ręku z trzciny,
Tą czcią uwielbon Chrystus, z tey poległ ruiny.

Przy śmierci Chrystusa ciemności przystąpiły.

Niedziw! że śmierć Chrystusa swiat wprawia w zaćmienia,
Większa ciemność gdy słońce zobacz w cień się zmienia.

Chrystus życia naszego lekarstwo.

I Cypru grono Chrystus, i latorość słynie,
Z tych życia mego leków pewny strumień płynie.

Korona Chrystusa cierniowa

Ta Korona iest lekka dla Króla, choć sroga,
I owszem nazbyt cięższi ten wieniec dla BOGA.

Inaczey.

Nie ieden kat złym ... Jezusowi szkodził,
Więc by nie słyszał ... swe uszy ogrodził.

Błogosławiona Panna pod Krzyżem.

Bledniele Matka płacząc kiedy Syn iey kona,
Tak, że nigdy i Księżyc nie zbladł, iako ona.

Siedm

Septem Dolores B. V. M.

Septenos Divina Parens perpessa dolores,
Ne dubites! Martyr terquè quaterquè fuit.

Crucifixio S. Petri.

Quamvis es verso crucifixus corpore Petre!
Non tamen ex capite est lapsa corona tuo.

S. Magdalena flens

Frons tua fons merus est. & lumen flumen amoris,
Larga, Maria! tui dant oculi maria.

Rex Polonus

Unus ades! sed mille potes Rex ferre Coronas;
Nam mala mille refers, pondera mille subis!

Vel.

O Rex! omne malum vix non Tibi quisquè peroptat;
Tu bonus! Omne bonum vix cui sponte negas!

Vel.

Sæpe dati' regnant Reges à stirpe Parentum;
Rex nobis populi voce DEIquè datur.

Ad Zoilum.

Gaudeo: displiceat tibi quòd mea Zoi'e vita:
Est decor haud parvus displicuisse malis.

PARS

Siedm Boleści B. P. M.

Siedem boleści Matka Bozka wytrzymała,
  Więcey niż Męczennica mąk podeymowała.

Ukrzyżowanie S. Pietra.

Choć przeciwnie Piotr poniosł na doł krzyż ſurowy,
  Jednak z iego korona nie opadła Głowy.

S. Magdalena płacząca.

Czoło źrzodłem a oczy ſą miłości rzéką,
  Z tych oczu nakſztałt morza łzy obfite cieką.

Król Polski.

Jeden Król! lecz tyſiączney godzien ieſt Korony;
  Bo tyſiąc krzyżow znoſi dla Polſkiey obrony.

Inaczey.

O Królu! każdyć prawie źle życzy Jednemu;
Tyś dobry! życzyſz dobrze z nas wizyſtkich każdemu.

Inaczey.

Częſto z rodu ſwych Królow obce maia Kraie,
  Nam Króla ſam głos ludzki, ſam głos Bozki daie.

Do [illegible] U[illegible].

Cieſzę ſię: żeć ſię moie życie nie podoba;
  Bo złym ſię nie podobac, ieſt wielka ozdobą.

CZĘSC

P A R S II.

S. Iſidorus orat, Angelus arat.

Quando ſacras orat ſupplex Iſidorus ad aras,
  Angelus, ejuſdem munere functus, arat.
Hic verſando ſolum; coverſans alter in aſtris,
  Mutavére ſuas hac ratione vices.

Mors inſatiabilis.

Oſſea mors quamvis hominum centena vorârit
  Millia: non ideo plena ſaturque venit.
Eſurit illa magis, dum devoret omnia plenè,
  Ac tandem morti proxima, cuncta vomat.

Frivolus amicus.

Frigidus & calidus ſpiratur ut halitus ore,
  Sic amor ambiguus, non minor eſſe ſolet.
Tu calidum dicis, gelidum; quem ſenſit amicus,
  Aut certè nimium frigidus ignis erit.

Fratres Jacobus, & Joannes.

Germani Fratres: Jacobus hic ille Joannes,
  Per Matrem ſedes expetiére duas.
Ad Patrem contrà JESUS utrumquè remiſit,
  Scit DEUS ecce vicem reddere parquè pari.

Adam, Eva.

Cùm ſerpens nequam, *nequaquam*, dixit ad Evam:
  Sequior illa fuit, nequior ille fuit.
Eva uirum poſtquam pomô decepit Adamum,
  Sequior Eva virô, nequior angve fuit.

S. Fran.

CZĘSC II.

S. Izydor modli się, Anioł za niego orze.

Gdy się modli Izydor, Anioł człowiek niby
Na mieyscu iego będąc, pługiem orze skiby.
Ten wedle ziemi chodzi, wedle Nieba drugi;
Z tey przyczyny zmienili oba swe posługi.

Smierć nie nasycona.

Smierć tysiące pożera ludzi, choć złożona
Z kości; iest dotąd prożna, i nie nasycona.
I owszem bardziey łaknie, choć żrze wszystko skraca,
A gdy iuż iest przy zgonie, pokarm nazad wraca.

Niestateczny przyiaciel.

Zimny, i letni dycha, iak z ust tchnienie leci,
Tak miłość niestateczna, nie mnieyszą się wzniesi.
Ty mowisz, że ten ogień cieply, że ziębnieie
Przyiaciel. prawi, owszem w samym zimnie tleie.

Rodzeni Bracia Jakób, i Jan.

Dway Bracia: Jan, i Jakób wraz się z sobą znoszą,
Przez Matkę u Jezusa o dwa mieysca proszą.
Lecz Jezus ich do Oyca odsyła przyiemnie,
Wie Bog, co komu oddać potrzeba wzaiemnie.

Adam Ewa.

Gdy wąż zły, *nieumrzecie*, słowo Ewie daie,
Gorszą ona nad niego, gorszy on się staie.
Lecz skoro taż Adama iabłkiem zwiodła Męża,
Gorsza, niż Mąż był, Ewa, gorsza i nad węża.

S. Fran-

S. Franciſcus de Paula palliô pro navigio utens.

Strata chiamys pontô, ſupplevit munia cymbæ,
Ecquis Nauclerus talia vela dedit?
Fecit id Elias; fecit Franciſcus id ipſum,
Fors jejunus erat, factus uterquè levis.

S. Bernardus inter inſtrumenta paſſionis Chriſti.

Plurima Bernardum circumſtant ſymbola mortis,
Mortis nimirum ſymbola Chriſte tuæ:
Lancea, Crux, ſpinæ, clavi, flagra, ſpongia, funes;
Aut pro Te, aut Tecum vult citò Chriſte mori.

Chriſtus triduò in Sepulchro.

Tres à morte dies in terræ corde quievit,
Poſt conſummatum grande ſalutis opus.
Plùs fuit ergo pati Numen, quam contra creâſſe,
Cùm ſatis una dies, quâ requiêſſet, erat.

S. Ignatii fracta tibia ictu tormenti.

Ænea vix fuerat fors fiſtula glande ſoluta,
Oſſea Lojolæ tibia fracta fuit.
Quid modò concentu virtutum ſvavius iſto?
Hæc cui principium tibia fracta dedit.

Maria Zelatrix perfectionum Divinarum.

Igne rubus, zelô caſtæ Cor Virginis ardet,
Nec tamen hoc ignis damna, nec ille refert.
Quin magis effulget: ſic lucem luce rependit,
Amplius à Matris, qui nitet, igne DEUS.

Chriſtus ſpinis coronatus.

Chriſte tuum Caput eſt Cœlum, Coma cincta cruore,
Sangvineus dici jure *Cometa* poteſt;
Quot ſpinis totidem radiis rubet ille cruentis,
Magnus cum Dominus ſis; moriêre brevi.

Chriſtus inter latrones in Cruce.

Ne ſua, quam ſtudiô plantavit vinea tantô
Damnum fortè ferat; ſtat vigil ipſe DEUS.

Hinc

S. Francifzek z Pauli miasto okrętu płaszcza używaiący.

Zamiast okrętu Swięty płaszcz na wodzie ściele,
Ktoryż to Żeglarz takich miewa żaglow wiele?
Francifzek, i Eliasz to tylko czynili,
Znać naczczo byli oba, i lekko płynyli.

S. Bernard między znakami Męki Chrystusowey.

Nie ieden znak Bernarda ku śmierci otaczał,
To ieft, ten sam Jezusa ktory śmierć przeznaczał:
Włocznia, Krzyż, ciernie, gwoździe, bicz gąbka, po-
Czy z tobą czy za ciebie Chrystus życie łoży. (wrozy;

Chrystus przez dni trzy w Grobie

Trzy dni Chrystus po śmierci w ziemi odpoczywał,
Gdy tak wielkie zbawienia dzieło dokonywał. (mi,
Więcey cierpiąc Bog fprawił, niż swiat tworząc z na-
Bo mu starczył dzień ieden fpocząć nad dziełami.

S. Ignacego goleń od kuli złamana.

Miedzianą rurę kula ledwie gdzie złamała,
Z kości goleń Lojoli taż wniwecz strzaskała.
Coż milfzego nad ten traf? ktory starł kolano,
Gdzie przeto do cnot pierwfzych nowy pochop dano.

Marya gorliwa o doskonałości Bozkie.

Krzak ogniem, Serce czystą gorliwością tlele,
Jednak ni to, ani ow od ognia zgoreie.
Owfzem bardziey Bog iasny ieft z Matki płomieni,
Gdy ogien w więkfzy pożar to światło zamieni.

Chrystus cierniem uwieńczony. (piony,

Chrystus Głowa twa Niebo włos ieft Krwią skro-
Można mowić, na Niebie, że to znak skrwawiony.
Ile ciernia, ma tyle promieni czerwonych,
Umrzefz wkrotce, bo Panow mafz tamże wstawionych.

Chrystus między łotrami na Krzyżu.

By kto winnicy iego fzkodliwie nie zdradził,
Sam Bog iey strzeże, ktorą z pracą taką fadził.
Więc

Hinc ſuper excelſa Crucis excubat arbore contra
Latrones, quos jam viderat eſſe prope.

B. V. gratiâ plena, & Vas ſpirituale.

Vas plenum donis Cœleſtibùs eſſe Mariam
Aliger è Cœlo Nuntius aſſeruit.
Si Vas hoc modicè flectas, moveasquè precando,
Sortis abundantis mox tibi fundet aquas.

Duo ſtulti.

Nil ultra quatuor ſtupidus numerare Menalcas,
Nil ultra Coridon ſcit numerare tria.
Res nova! jam ſeptem ſapientes ſunt duo ſtulti,
Nam ſeptem tantùm ſtultus uterque ſapit.

Ebrioſus in dolio ſepultus.

Hunc tegit urna virum, extra quam qui ſæpe jacebat,
Tunc temulentus homo, nunc tumulatus humo.
Quam vivens, toties vinô vacuare ſolebat,
Implet nunc urnam mortuus ipſe ſuam.

Chriſti ſpinea Corona.

Major ſpinarum ſolet eſſe, minorquè roſarum
Copia, quas hortis gignit utrasquè ſimul.
Sed quamvis Chriſti ſit plus in vertice ſpinæ,
Cerno tamen plures ſangvinis eſſe roſas.

Ars natandi.

Cùm prope ſubmerſus mediis eſſet puer undis,
Ad ſcopulum forſan deficiente rate.
Nullas, inquit, aquas, proteſtor adibô deinceps,
Tamdiu, quamdiu, non ante natare ſciam.

S. Catharina lac fundens.

Quos aqua nulla poteſt, lac ſapit fulminis ignes,
E Plinio Phiſyci ſic memorare ſolent.
Miſſa polò nocerent ne fulmina fortè Tyranno,
Huic etiam mitis lac Catharina dedit.

S. Stani-

Więc na drzewie wysokim Krzyża mieć ſtraż żąda
Przeciw łotrom, na ktorych iuż zbliſka pogląda.
B. P. pełna łaski, i Naczynie Duchowne.
Ze MARYA łaſk Bozkich była pełnym ſtatkiem,
To Anioł z Nieba ſtwierdził ſłow ſwoich dodatkiem.
Nachyl tego modlitwą w bok ſtatku człowiecze!
Wnet źrzodło z niego szczęścia na ciebie pociecze.
Dway głupcy.
Cztery tylko Menalka liczby zliczyć umie,
A trzy, Korydon; oba błędni na rozumie.
Rzecz nowa! dway nieucy, ſą ſiedmią mędrcami,
Bo ledwie oba znaią ſiedm między liczbami.
Piianica w beczce pochowany.
Przy ktorey trunie leżał nie raz upoiony,
Dzis w niey miaſto mogiły zoſtał pogrzebiony.
Często ią widział prożną, gdy z niey wino toczył,
Dzis do niey na ſpoczynek wieczny pełen wkroczył.
Chryſtuſa cierniowa Korona. (dzą,
Większe mnoſtwo ieſt cierni, niż gdzie roże wscho-
Gdy ſię razem w ogrodzie w czas wioſenny rodzą.
Lecz na Głowie Chryſtuſa choć więcey ciernowych
Jeſt kolcy, widzę iednak więcey roż ſkrwawionych.
Sztuka pływania.
Gdy ſię kąpiąc pacholę w wodzie zanurzyło,
A łodki do ratunku na brzegu nie było.
Wyſzedłſzy: nigdy rzecze, nie wnidę do wody,
Aż ſię pływać nauczę, bym uſzedł od ſzkody.
S. Katarzyna mleko z ciała leiąca.
Ktorych woda uśmierzyć piorunow nie zdoła,
Mleko może; tak twierdzi Pliniuſza ſzkoła.
By morderey nie zatłukł grom z Nieba zeſłany,
Katarzyny dla niego mleko leią rany.
S. Stani-

L

S. Stanislaus Koſtka Soc: JESU.

Panniculis gelidà tinctis ad pectus egebat
Koſtka fibras adeo ſenſilis uſſit amor.
An non tunc ignem prope, tum ſontemquè ferebat?
Nec tamen huic igni fons inimicus erat.

Strena.

Aurum non habeo, *nihil*, eſt pretioſius aurô,
Hoc habeo, in ſtrenam do nihil ergo tibi.
Nec nihil eſſe puta! vel ſi nihil eſſe putaris?
Omnia de nihilo facta fuiſſe, ſcias!

Polonia.

Inclyta divitiis fuit antè Polonia magnis,
At nunc ingeniis inclyta facta magis.
Ingeniò potiùs quàm ſangvine ſtemmata vivunt,
Hôc etiam titulô vivere digna diu.

Stibiò utens.

Sæpe tuam ſtibiô faciem dum pingis, & ungis!
Quod natura tibi non dedit, arte paras!
Tolle ſupeficiem faciei, tolle colorem!
Et facie facies eſt caritura ſua.

Pauculi ſtudioſi veri.

Si ſtudioſorum nomen ſpectare velimus,
Innumerus numerus, ne dubitemus, erit.
Contra; ſi ſtudium ſpectare velimus eorum,
Vix poterit cenſus Pallas habere ſuos.

S. Mathias Apoſtolus.

In quem ſors cecidit, cecidit eum ſorte ſecuris,
Quàm felix caſus, caſus uterquè fuit.
Sorte tamen primà ſecurior ipſa ſecuris
(Quod mox in Cœlis afferetur) erat.

Obitus advocati.

Multorum cauſas egit, dixitquè clientum,
Judice nunc ſummo dicit agitquè ſuam.

Quid

S. Stanisław Kostka Jezuita.

Zimną wodą chłodzono w ciele Koſtki żyły,
  Tak ſię w nim od miłości pierſi zapaliły.
Czyliż w ten czas i ogień, i woda nie była?
  Jednak woda z tym ogniem razem ſię zgodziła,

Kolenda.

Złota nie mam, nad złoto drożſze ieſt *Nic* wſzędzie.
  To mam, toć na kolendę niech ode mnie będzie.
Nie mniemay! że nic niczym, czy że ieſt dar mały;
Wſzak wieſz! że ſię z niczego wſzyſtkie rzeczy ſtały.

Paſka.

W wielkie doſtatki przedtym Polſka opływała,
  Ale teraz bogatſzą z dowcipow ſię ſtała.
Z dowcipu żyli dłużey, niż ze krwi Przodkowie,
  Tym Imieniem żyć maią Polſcy Potomkowie.

Malowania czerwonego używaiący.

Częſto twarz malowidłem mażeſz i pokrywaſz!
  Co z przyrodzenia nie maſz, to ſztuką nabywaſz!
Zrzuć tę powierzchną poſtać, zrzuć farbę moy Panie!
  A tak twarz twoia z twarzy odartą zoſtanie.

Mało uczniow prawdziwych.

Jeżli na imię uczniow ſpoglądać zechcemy,
  Niezliczoną ich liczbę zapewne uyrzemy:
Przeciwnie: iak ſię uczą, gdy zważemy zbliſka,
  Ledwie ktory z nich godzien ſzkolnego nazwiſka.

S. Maciey Apoſtoł.

Na kogo los padł, padła z loſem i ſiekiera,
  Oboi ten przypadek ſzczęśliwość otwiera.
Nad pierwſzy los, ſzczęśliwſzy los, ſiekiera była,
  Bo mu drogę do chwały w Niebie otworzyła!

Smierć prawnego.

W wielu ſprawach ten ſtawał, i mowił w nich żwawie,
Dziś przed Sędzią naywyżſzym w ſwoiey ſtawa ſprawie.

Quid confeſſe juvat reliquorum vincere cauſas?
Infelix actor ſi cadat hicce ſuâ.

S. Thomas Aquinas.

Aurea de collo torques, & in aure columba,
Sol medium pectus, poſſidet osquè favum.
Sol illi radium, pennamquè columba miniſtrat,
Torques in Cœlos hunc aliosquè trahit.

Author, & Lector.

Authorem lector, lectorem vulnerat author,
Dic! uter illorum fucus, uter ſit apis?
Pungit apis fucum, ſed caſto vulnere pungit,
Enecat inflicto vulnere fucus apem.

S. Petrus cum gemina clavi.

Ecce duas claves (quarum videt altera Cœlum,
Altera concernit tartara) Petrus habet.
Illa bonis Cœlum reſerat, ſurſumquè tuetur;
Iſta malis reſerans tartara, ſpectat humum.

S. Bartholomæus.

Propria ſerpenti cum ſit prudentia pellem
Ponere; cur ponis Bartholomæe tuam?
Ille per anguſtum ſatagit penetrare foramen;
Tuquè per anguſtam tendis ad aſtra viam.

Eucharistia miraculum miraculorum.

Vertitur in Carnem panis, vinumque cruorem,
Qua metamorphoſi nulla ſtupenda magis.
Scilicet: ex nihilo Panis Viniquè Creator,
In nihilum redigit rurſus utrumquè ſuum.

Gratulatio cuidam.

Ver, Æſtas, Autumnus, Hyems, ſunt quatuor anni
Tempora: curriculi quattuor ecce rotas!
Hoc ego curriculum feliciter opto rotari,
Currere pro multa proſperitate tibi.

Virgo

Na coż się zda o innych grać sprawy koniecznie?
Jeżli swoię sam sprawę przegra biedny wiecznie.
S. Tomasz z Akwinu.
Złoty łańcuch na szyi. gołąb iest przy głowie,
Słońce na piersiach, w usciech plastr miodu i w słowie.
Słońce światło. Gołąbek pioro okazuie,
Łańcuch w Niebo Tomasza z innymi zaymuie.
Wynalezca, i Czyteinik.
Czytelnik wynalezcy, ten owemu rany
Zadaie; powiedz! pszczoło, kto trądem nazwany?
Kole pszczołę trąd, kole i trąd zlekka pszczoła,
Lecz trąd pszczołę tak kole, że ią gubi zgoła.
Pietr S z dwiema kluczami.
Dwa klucze (z ktorych ieden w zwyż ku niebu zbacza,
Drugi w piekło) Piotr w ręku trzyma, i oznacza.
Ow dobrym drzwi do Nieba wzgorę wywyższony,
Ten do piekła otwiera, ku ziemi ichylony.
S Bartłomiey.
Mądrość węża, że skorę z siebie zdzierać raczy;
Co Bartłomiey swey skory z siebie zdarciem znaczy?
Ow przez ciasną się dziurę pczedzeć usiłuie,
Tenzaś ciasną do Nieba iść drogą pracuie.
Ciało Pańskie cud nad cuda.
Chleb się w Ciało obraca, wino w Krew zamienia,
Z tey przemiany większego nie masz zadziwienia.
Toieść: Chleba ni wina nie masz, a Stworca się rodzi
Z niczego; i to dwoie w nic znowu odchodzi.
Powinszowanie pewnemu.
Czas iest: Wiesienny, Letni, Jesienny, Zimowy,
Nakształt czterech koł, ktore ma poiezd wozowy.
Jać życzę, by ten poiazd szczęśliwie się toczył,
Szczęście w dom twoy prowadząc, nigdy w bok
niezboczył.

Panna

Virgo Cæcilia Monialis Comes de Liliis.
Horto Parthenio tua lilia Virgo dedisti,
Plantarinè queant fertiliore loco?
Ne dubites Virgo! crefcent æqualia Cœlo,
Cùm tam frugifero fint modò jacta folo.

Mundus Muliebris.
In mundo tria funt, dilectus Apoftolus inquit:
Luxuries rerum, faftus, avaritia.
Non caret his tribus, quem portat fœmina, mundus,
Hæc etiam mundi non malè nomen habet.

Quinque Vulnera Chrifti.
Quinquè libri Moyfis, totidem funt Vulnera Chrifti,
Illi funt index, hæc mihi jura notant.
Illic fcripta DEI digitò, lex plena timoris;
Hic plena affectùs Lex & amoris ineft.

Socer, & Gener à fuis degener.
A Proavis quantumvis dittas ex ftemmate longè!
Nemo magis potuit degener effe gener.
Degener à tota majorum ftirpe tuorum,
Ambigo: poffe magis degenerare genus.

Blatero quidam.
Non auras folùm nequè folas vulnerat aures,
Os fimul & lingvam verberat ille fuam.
Si non fufficiat talem reprehendere verbò,
Verbere mulctandus verbero talis erit.

Rasfalus multos cancros edens.
Quando voras multos in cœna Rasfale cancros!
Hos indigeftos nocte fequente vomis!

Hos

Panna Cecylia Zakonna z Domu Lilii.

Przeniosłas twe Lilie Panno do Zakonu,
Czy się mogły doczekać lepszego zagonu?
Nie wątpiy! że wzrost wezmą pod nieba wzniesione,
Gdy na tak żyzney roli są dzis zaszczepione.

Swiat Niewieści.

Trzy rzeczy są u ludzi, Apostoł powiada:
Zbytek, pycha, łakomstwo, ktore swiat posiada.
Te troie, ma niewiasta w swiecie załecisana,
Dla tego sama nie źle światem iest nazwana.

Pięć Ran Chrystusowych. (ciele,
Pięć ksiąg Moyżesz. Ran tyież Chrystus ma w swym
Tamte znak, te zaś samych praw skazuią wiele.
Tam w prawie palec Boży boiażń opisuie,
Tu prawo nowe całość miłości gruntuie.

Swiekr, i Zięć od swoich odrodny.

Choć się rożnisz daleko od Pradziadow w rodzie,
Zaden zięć w odrodzeniu tak niepodpadł szkodzie.
Od przodkow kto iest rodem cale addalony,
Wątpię: żeby rod ktory był tak odrodzony.

Swiegot niektory.

Nie tylko wiatr i uszy rani nakształt węża,
Usta razem, i ięzyk własny nadwarężа.
Jeżli słowem nie może bydź pohamowany,
Taki swiegot, niech biczem zostanie smagany.

Rasfał wiele rakow iedzący.

Gdy wielą Kasfeł na noc pasit się rakami,
Przyszley nocy te same wyrzuca ustami.

Nie

Hos ego vulgares certò non judico cancros,
Qui licet exanimes, retro redire sciunt.

Vita hominis.

Vita quid est hominis? folium, flos, fabula, fœnum,
Umbra sagitta, cinis, scena, pruina, vapor,
Fumus, arundo, vitrum, filum, rota, pluma, vorago,
Nix, pila, testa, trochus, bulla, favilla, nihil.

Epitaphium Platinæ Viri doctissimi.

Quid Platinam pia turba gemis tibi nuper ademptum?
Non obiit; cujus nomen honosquè nitent.
Parte sui vivit melior quam vixit adusquè,
Fama viget terris, spiritus astra tenet.

Ovidii Pòetæ.

Hic situs est Vates, quem divi Cæsaris ira
Augusti latiâ cedere jussit humô.
Sæpe miser voluit propriis occumbere terris,
Sed frustra: hunc illi fata dedère locum.

Roberti Magni Viri.

Aspice me! quæso Roberti carcere mentem
Hôc tenui: recolas! quæ monumenta dedit.
Te tua scripta monent; speculũ tibi mortis ad hoc sũ;
Discito: vita brevis, nec tibi certa manet.

Pictoctoris cujusdam.

Pictor erat naturâ; usus vix ille Magistrô
Par tamen egregiis arte peritus erat.
Pinxit aves, naves, homines, herbasquè, ferasquè,
Et lætos flores, poma, vireta, pyra.

Quidam

Nie ſądzę, by te raki były zwyczaynymi,
 Ze nazad poyść umieią, choć ſą nie żywymi.

Zycie ludzkie.

Co ieſt życie człowieka? liſt, kwiat, bańka, trawa,
 Cień, ſtrzała, widowiſko, ſrzon, popioł, kurzawa,
Dym, ſkło, koło wozowe, nić, puch, przepaść trzcina
 Snieg, gałka, gra, ſkorupa, nić, bąbel, perzyna.

Nadgrobek Platina Męża uczonego.

Czemu ktoś nad Platyną, że umarł, boleie?
 Nie umarł; Imie iego, i chwała iaśnieie.
Z ſtreny ſwoiey ma lepſze, niż ieſt życie czyie,
 Kwitnie ſława na ziemi, duſza w Niebie żyie,

Owidiuſza Wierſzopiſa.

Tu ſpoczywa Rymopiś z ziemi ſwey wygnany,
 Ze nań Ceſarz był Auguſt ſrodze zagniewany.
Chciał on biedny, by właſna ziemia go pokryła,
 Lecz darmo: na tym mieyſcu śmierć go zaſkoczyła.

Roberta Wielkiego Męża.

Patrz! proſzę, w iakich więzach dotąd duſza była
 Roberta: zważ! i iaki grob mu naznaczyła.
Jego piſma cię uczą; śmierć ci przykład daie,
 Jak krotkie życie, tobie niepewne zoſtaie.

Malarza pewnego.

Malarz był z przyrodzenia; lecz Miſtrza w nauce,
Jednak wyrownał przecnim malarzom w ſwey ſztuce
Malował ptaki, łodzie, ludzi zioła, zwierze,
 I kwiaty, iabłka, gruſzki, ogrody w cney mierze.

Pewny

Quidam Civis exul è Patria.

Qui ſuper alta ſteti, multosque viros pede trivi;
Nunc teror ipſe dolens, & procul exul eo.
Exemplum Vobis Proceres! caſus ſit hic exin,
Ne quis in ima cadat ſummus; ut ipſe cado.

Vel.

Deſerit exul Adam Gentis Genitor Paradiſum;
Exulat è Patria Præſes Adam Comitî.
Gens dolet: antè quòd is primus peccavit Adamus;
Hic aliis culpis indolet atquè ſuis.

Dies anniverſaria Regiæ Electionis.

Feſta dies colitur: STANISLAUS inde Polonus
Dum Rex electus, Regna Polona capit.
O utinam vivat! Tandem ſuccedat Fidem
Rex ſapiens; cunctis quàm ſapit Iste magis.

Dies Coronationis.

Tempus adeſt: Lechi capiti, quô ſponte Coronam,
Et propriis manibus Lechia Sceptra dedit.
Frons, puto, quòd decoratur eo Diademate Regis,
Sed, ſcio, quòd decorat Rex Diadema magis.

Conjugium, & cœlebs vita.

Felix, qui cara & pura cum conjuge vivit,
Progeniem caram progeneratque ſuam.
Proſper & ille ſibi, cælebs qui vivit in orbe;
Nequam, qui vivit non ſibi, non aliis.
Primus honeſtus ineſt: aſt Angelus alter adinſtar;
Tertius ut Dæmon, qui ruit omne bonum.

Tormentum

Pewny Obywatel wygnaniec z kraiu.

Ktory ſtoiąc wyſoko, wielą pogardzałem; (łem.
Dziś od wſzyſtkich wzgardzony, wygnańcem zoſta-
Przypadek ten Panowie, ieſt dla Was przykładem,
By kto nie ſpadł z wyſoka, idąc za mym śladem.

Inaczey.

Adam Oyciec Narodu z Raiu ieſt ruſzony;
Adam Seymu Marſzałek z kraiu wypędzony.
Tamtego Narod ludzki winę opłakuie,
Ten za ſwe, i za innych grzechy pokutuie.

Rocznica obrania Królewſkiego na Tron.

Dzień roczniey: gdy Królem STANISŁAW obrany
Po iak od Polſkich Panow na Tron ieſt wezwany.
Bodayby żył i Królow Naſtępcow zoſtawił
Tak mądrych; iak On z wſzyſtkich naymędrſzym
(ſię wſławił.

Dzień Koronacyi.

Czas obchodziem: Koronę gdy STANISŁAWOWI
Kładzie Polſka na Głowę właſnemu Ziomkowi.
Ta korona dla Króla, mniemam, ieſt ozdobą;
Lecz, wiem, że Król Kronę bardziey zdobi ſobą.

Małżeńſtwo, i bezżeńſkie życie.

Szczęśliwy, ktory z czyſtą żyie żoną miło,
Ktoremu z nią ſię miłe potomſtwo zrodziło.
Szczęśliwy i bez żony, czyſte życie czyie,
Ladaco, kto ni ſobie, ni dla drugich żyie.
Pierwſzy dobry: drugi, iak Anioł w poſtaci;
Trzeci, iak czart, wſzelakie ktory dobro traci.

Działo

Tormentum bellicum.

Vulcanus genitor, genitrix natura, Minerva
Me docuit, nutrix ars fuit, atque dies.
Vis mea de nihilo: tria dant mihi corpora paſtum;
Sunt gnati, ſtrages, ira, ruina, fragor.
Dicito! ſim quid ego? num terræ, vel ſera ponti,
Aut neutrum, aut quo ſim lumine facta novo?

Comitia Regni Poloni Annô 1789. & 1790.

Cætus adeſt Gentis, quô non præſtantior alter
Aut fuit, aut unquam clarior eſſe poteſt.
Impavidus, juſtus, mitis, vigil, ac operoſus,
Vincula, perfidias, fœdera, caſtra, decus.
Diſrumpit, plectit, ſolidat, creat, atquè reducit,
Viribus, arbitriô, pace, cohorte, manu.

Adverſus Deum non eſt præſcriptio juris.

Adverſus Numen non eſt præſcriptio juris,
Attamen in noſtro ſæpe fit illa foro.
At væ! cauſidicis, quos hæc præſcriptio tangit,
Appellaturum ne dubitare DEUM.
Ipſe ſupremus erit (cui paret omne Tribunal)
Arbiter, & Judex ſummus, & æquus erit.

S. Baſilius Magnus.

Non placuit Magni Baſilii vita Valenti,
Nec potuit tantum n ctus ferre jubar.
Ergo parat ſævæ decretum ſcribere mortis,
Adverſus Sanctum Cæſaris ira Virum.
Sed negat officium calamus, manus inſuper aret,
Mox fit & invalidus, qui fuit ante valens.

Neker

Działo woienne.

Wulkan ieſt moim Oycem, mamkę z dnia i z ſztuki,
Z przyrodzenia mam Matkę z Minerwy nauki.
Siła moia z niczego: trzy mię żywią ciała;
Mam ſyny, ze mnie łoſkot, łom, gniew ſzkoda cała.
Powiedz! czym ieſtem? z ziemi, czy zwierz iaki z
Czyli ni to, ni owo, czyli nowa zorza? (morza?

Seym Polſki w Roku 1689 i 1790.

Seym Polſki Narod złożył, nad ktory zacnieyſzy,
Nie był, ani bydź może kiedy chwalebnieyſzy.
Nieustraſzon rwie więzy, ſądem ſprawiedliwym.
Karze zdradę, dla drugich ieſt wraz litościwym.
Przymierza z Sąſiadami pokoiu zawiera,
Rękodzieła przywraca, Woyſko liczne zbiera.

Przeciw BOGU wyięcia nie maſz od prawa.

Nie maſz naprzeciw Bogu z ſpraw ſię wymawiania,
Jednak w naſzych rozſprawach ſą takie działania.
Lecz biada! prawnym mężom, ktorzy ſię w to wdaią,
Bo z tych ſądow do Boga na ſprawę iść maią.
On ſam Jednaczem pierwſzym (ktorego ſąd wſzędzie)
I Sędzią ſprawiedliwym, i naywyżſzym będzie.

S. Bazyli Wielki.

Nie cierpi Bazylego pycha Walenſowa,
Nie może znieść iaſnego ſłońca ciemna ſowa.
Więc gniewem zdięty Ceſarz, ma ſię do oręża,
Wyrok śmierci chce piſać na Swiętego Męża.
Lecz piuro nie chce piſać, ręka ſłabnie, boleie,
Będąc zdrowym, wnet cały, upada, i mdleie.

Neker

Neker iniens regimina Gallica

Blanda loquens Neker, favet is tibi, pluraquè fpondet
  Gallia! Tu fidens plurima credis ei.
Si minus ille Tibi faveat, Tu paucula credas
  Illi; fortè tibi tutior ille foret.
Sed cùm plùs nimiô totam fpem ponis in illo;
  Tu priùs ipfa cades, poft mifer ipfe cadet.

Ad Lectorem

Ordinè noftra legi cuperemus carmina Lector!
  Ne bona prætereas, prætereundo mala.

Vel.

Qui fcit enim metris alienam lædere famam,
  Hæc fciat effe fibi metra vetanda legi.

A. Ł.

F I N I S

Neker wchodzący w rządy Francuzkie.

Pobłażać wiele Neker, i ſprzyia nad miarę,
Francyo! Ty zbyteczną w nim pokładaſz wiarę.
Gdyby on ci mniey ſprzyiał, tyś mu mniey wierzyła;
Pewniebyś beſpiecznieyſzą z iego czynow była.
Lecz gdy nazbyt pokładaſz w nim nadzieie ſwoie;
Ty pierwey, a on potym zginiecie oboie.

Do Czytelnika.

Porządkiem wierſze moie oby czytać chciałeś!
Złe minąwſzy, a dobrych żeby nie miiałeś!

Inaczey.

Kto cudzey ſławie wierſze w mniey rozumnym ſzko- (dzi,
Niech wie, że mu tych wierſzy czytać ſię nie godzi.

A. Ł.

K O N I E C.

